

BOP3102
Bacheloroppgave

Høyskolen Kristiania

Folkehøyskolen Helse

‘Denne eksamen er gjennomført som en del av utdanningen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen Kristiania er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger’

Sammendrag

I dette prosjektet er det fokusert på et internatbygg som skal bygges i henhold til en ny folkehøyskole som skal etableres på Evje i Aust- Agder. Formålet med skolen skal være livsstil og livsmestring og per dags dato finnes det ingen andre tilbud som dette i landet. Jeg har ønsket å skape trygge, motiverende og behagelige områder både i sosiale og private settinger. Det har derfor blitt fokusert på forskjellige typer fellesområder og forskjellige typer internatrom gjennom prosessen.

Skolens formål er viktig i dagens samfunn fordi det kan hjelpe ungdom og unge voksne å komme seg videre i livet gjennom undervisning. Ved et tiltak som dette har man muligheten til å ta fatt i problemer innenfor temaer som vekt, mobbing og psykiske problemer i en tidlig fase i menneskers liv. I og med at skolen er den første av sitt slag i Norge, har det vært spennende å se om man som en interiørarkitekt kan hjelpe til med å oppnå skolens formål ved å skape løsninger som motiverer elevene, får dem til å føle seg trygge og kan hjelpe dem på veien til en lysere fremtid.

Ut i fra problemstillingen; *Hvordan kan man legge til rette for personlig utvikling og livsstilsendring for studentene ved Folkehøyskolen Helse gjennom interiørarkitektur i individuelle og sosiale arealer* har jeg skapt områder som er tilrettelagt for studentene som skal benytte seg av internatet gjennom året, ved å skape områder som de selv kan utforme og personalisere for å få en form for tilhørighet til skolen og deres midlertidig hjem, så de videre kan virkelig sette seg inn i skolens undervisningsprogram og fokusere på skolens formål. Gjennom diverse research, datainnsamling og kreative metoder har forsknings spørsmål blitt besvart og arbeidet med, som inkluderer blant annet universell utforming og bærekraft.

I denne delen av prosjektet blir prosessen beskrevet. Gjennom prosessen er det blitt gjennomført befaringer, observasjoner, forskningsintervju, dybdeintervju, fremleggelse av teori og kreative metoder for å komme frem til et endelig resultat. Tilslutt i oppgaven blir resultatet og diverse valg begrunnet.

Forord

Denne oppgaven markerer en av avslutning, av en treårig Bachelorgrad i Interiørarkitektur på Høyskolen Kristiania.

Jeg ønsker å takke min mor, far og søster og resten av min familie for all støtte og motiverende ord gjennom prosessen. En spesiell takk til min kjære Paba som satt med i kontakt med diverse nøkkelpersoner og annen hjelp på veien.

Takk til mine venner som er spredt rundt på skoler i hele Norge og fremdeles tar seg tid til å ta en Skype-vinkveld med jevne mellomrom. Tusen takk til studievennene mine som har tilbragt uendelig lange dager på skolen sammen med og for givende samtaler og råd. Tusen takk til mine fire romkamerater som alltid er klare for en avkoblingskveld og takk for at dere tar tak når vekkeklokken ikke gjør jobben sin!

Jeg vil gjerne takke Anita Ommundsen og Alf Tore Moen for samarbeidet. Jeg setter utrolig stor pris på at dere har tatt dere tid til å hjelpe meg med alt fra tegninger til samtaler gjennom denne prosessen.

Tilslutt vil jeg gjerne takke min veileder Trine Rosenberg for å ha hjulpet og stått på gjennom hele denne prosessen – uansett tidspunkt, uansett hva problemet innebærer er det alltid et svar å få. Takk for motiverende samtaler og konstruktiv kritikk gjennom det hele.

01.06.18, Oslo, Norge. Student 288749

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning.....	7
1.1 Bakgrunn for valg av prosjekt	7
1.2 Prosjektets bakgrunn	8
1.2.1 Evjeklinikken.....	8
1.2.2 Folkehøyskolen Helse	8
1.3 Problemområde	9
1.3.1 Formål	9
1.3.2 Problemstilling	10
1.3.3 Avgrensing	10
1.4 Lokasjon	11
1.4.1 Evje og Hornnes kommune	11
1.4.2 Evjemoen.....	11
2.0 Metoder for research og datainnsamling	12
2.1 Befaring.....	12
2.1.1 Evjemoen næringspark	12
2.1.2 Solborg Folkehøyskole.....	12
2.2 Observasjon – Resepsjonen Høyskolen Kristiania.....	13
2.3 Forskningsintervju.....	14
2.3.1 Daglig leder på Evjeklinikken, Alf Tore Moen.....	15
2.3.2 Arkitekt Dagfinn Skaar AS, Anita Ommundsen	15
2.4 Dybdeintervju med tidligere internatstudenter	16
2.5 Referanseprosjekt	17
2.6 Teori	18
2.6.1 Folkehøyskoler	18
2.6.2 De frafallene	19
2.6.3 Interiørarkitekturens betydning	22
3.0 Kreative metoder	25
3.1 Brainstorming i grupper	25
3.2 Kryssmetoden.....	26
3.3 Ord assosiasjoner.....	26
3.4 Moodboards.....	27
3.5 Skisser	28

4.0	Konsept.....	29
5.0	Utforming	30
5.1	Resepsjon, korridorer og stor fellesstue	30
5.2	Internatrom	32
	<i>Dublett</i>	32
	<i>Enklett</i>	33
	<i>HC</i>	33
5.3	Fellesrom med kjøkken	34
6.0	Belysning.....	35
6.1	Resepsjon, korridorer og stort fellesområde.....	35
6.2	Internatrommene	35
6.3	Fellesområde med kjøkken.....	36
7.0	Tilnærming til bærekraft.....	36
8.0	Universell utforming	37
9.1	Bevegelseshemmede	37
9.2	Synshemmede.....	37
9.3	Hørselshemmede	38
9.0	Avslutning	39
10.0	Litteratur.....	40

- Vedlegg 1 – Befaring Evjemoen**
- Vedlegg 2 – Befaring Solborg folkehøyskole**
- Vedlegg 3 – Observasjon Høyskolen Kristiania**
- Vedlegg 4 – Intervjuguide Alf Tore Moen**
- Vedlegg 5 – Intervjuresultat Alf Tore Moen**
- Vedlegg 6 – Intervjuguide Anita Ommundsen**
- Vedlegg 7 – Intervjuresultat Anita Ommundsen**
- Vedlegg 8 – Intervjuguide dybdeintervju**
- Vedlegg 9 – Intervjuresultat dybdeintervju**
- Vedlegg 10 – Tankekart**
- Vedlegg 11 – Kryssmetoden**
- Vedlegg 12 – Ordassosiasjon**
- Vedlegg 13 – Moodboards**
- Vedlegg 14 – Skisser**
- Vedlegg 15 – Planer fra arkitekt**

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av prosjekt

På Evjemoen i Evje og Hornnes kommune skal det nå opprettes en ny type folkehøyskole, som er den første av sitt slag i Norge; Folkehøyskolen Helse. Skolen skal fokusere på helse, livsstil og livsmestring. Helt siden det ble begynt å snakke om en skole, har jeg fulgt med på utviklingen fra en ide på veien gjennom Stortinget, til godkjenningen av både linjene og selve skolen. Prosjektet er veldig godt dekket i nærmiljøet og det har vært veldig interessant å fordype seg i prosjektet gjennom dette prosjektet.

Jeg har ønsker å jobbe med denne oppgaven fordi jeg synes dette er en relevant form for skole som kan hjelpe mange ungdommer og unge voksne med å komme videre på skole og senere ut i arbeidslivet for å bidra i samfunnet. Jeg synes det er spennende og interessant å se om jeg som interiørarkitekt kan hjelpe disse ungdommene gjennom deres livsstilsendring ved å skape arealer hvor de kan vokse som personer både alene og i felleskapet.

Jeg har personlig aldri gått på en folkehøyskole, men flere familiemedlemmer og venner har benyttet seg av den sjansen. Året deres på folkehøyskole har vært noe av beste de har opplevd, samtidig som at det har vært utfordringer i henhold til å flytte hjemmefra for første gang, få seg nye venner og tilpasse seg den nye hverdagen. Folkehøyskolene vi har i landet tilbyr et bredt spekter av fag og linjer som er mulige å ta, men store deler av kunnskapen studentene tilegner seg i løpet av åres skjer utenfor klasserommet. Derfor har jeg i min oppgave valgt å fokusere på internatbygget som er et av nybyggene som skal etableres.

1.2 Prosjektets bakgrunn

1.2.1 Evjeklinikken

Evjeklinikken er et spesialsenter som ligger i Evje og Hornnes kommune i Agder fylke som ble etablert i 2005. Klinikken sitt mål er å skape livsstilsendring, hjelpe og behandle mennesker som er sykkelig overvektige gjennom undervisning innenfor trening, psykisk helse og ernæring. Deres grunnleggende verdier fokuserer på å skape trygghet for brukerne gjennom gode samarbeidsparter, fokusere på langsiktig endring gjennom oppfølging. Samt nyskaping ved å sørge for personlig behandling som er tilrettelagt i samarbeid med bruker og profesjonelle og ikke minst profesjonalitet ved å benytte seg av parter som har god kompetanse innenfor disse feltene. (Evjeklinikken.no. Om oss) Evjeklinikken samarbeider med Helse sør-øst og er en del av spesialhelsetjenesten.

1.2.2 Folkehøyskolen Helse

I 2016 la Evjeklinikken frem planer for en folkehøyskole for unge overvektige i tilknytning til Evjeklinikken. Den nye skolen er ment å vektlegge livsstil og livsmestring. Ønske om å starte folkehøyskole er tatt på bakgrunn av manglende tilbud som dette i landet og erfaringer fra Evjeklinikken hvor de tar imot familier og ungdommer for behandling. Skolen har blitt godkjent av Folkehøyskolerådet, og planene støttes av både lokale politikere og på Stortinget. Samtidig som aktører som Universitetet i Agder, KS Agder og landsforeningen for overvektige, Innovasjon Norge og Setesdal regionråd er støttespillere.

Skolen har fått navnet Folkehøyskolen Helse og både planlegging av linjer og skolebygg er nå godt i gang. Dette skal være en folkehøyskole for ungdom med livsstils utfordringer som vekt, psykiske problemer, mobbing og lignende. Siden dette konseptet er nytt har lederne for prosjektet hentet tips og inspirasjon fra lignende skoler i Danmark som har et bredt spekter med tilbud innenfor denne sjangeren, samtidig som de har hentet erfaringer fra Evjeklinikken for å tilpasse skolen til ungdommer og unge voksne i Norge. Målgruppen er ungdom og unge voksne fra 16 år og oppover. Dette skal være et forebyggende utdanningstiltak som skal hjelpe studentene til å bli bidragsyttere i samfunnet etter endt skolegang.

1.3 Problemområde

1.3.1 Formål

Siden skolen er den første av sin slag i Norge ønsker jeg å bidra med å skape en skole som er imøtekommende og tiltrekkende for skolens målgruppe. Etter samtale med leder for prosjektet er det kommet frem at de har flere planer og metoder for å tiltrekke studenter til skolen – for eksempel gjennom NAV, helsevesen og lignende. Jeg har også snakket med et bredt spekter av mennesker om skolen og hvordan de – og jeg – tror den kommer til å utvikle seg i lokalsamfunnet og også på nasjonalt nivå. Flere er bekymret for stigmatisering av skolen – kanskje mest i begynnelsen – dette er fordi skolen kan virke som en gren av Evjeklinikken.

Derfor ønsker jeg gjennom min oppgave å fremme skolens formål på en måte som ikke stigmatisere studentene, ved å gjøre den attraktiv for studentene – skape en plass hvor de kan vokse, hvor de kan lære og ikke minst hvor de kan jobbe med identitetsbygging både alene og i felleskap – hvor sistnevnte er en av hovedmålene med oppgaven. Det er ønsket å skape en skole – en folkehøyskole – som inkluderer alle i alle rom – alt i fra internatrommene til fellesarealene til uteområder.

Selv om skolen og prosjekteringen av skolen per dags dato ikke har noe fokus på å fremme bærekraftig arkitektur har jeg ønsket å skape allsidige og robuste løsninger som kan bli tilpasset den hyppige utskiftingen av beboere. Dette gjøres med å bruke materialer, farger og løsninger som har lang levetid og som har et klassisk uttrykk så man ikke må bytte ut store og dyre overflater på grunn av at de går ut av mote.

1.3.2 Problemstilling

Overordnet problemstilling:

Hvordan kan man legge til rette for personlig utvikling og livsstilsendring for studentene ved Folkehøyskolen Helse gjennom interiørarkitektur i individuelle og sosiale arealer på internatet?

Forskningsspørsmål:

Hvordan utforme sosiale arealer som skaper felleskap blant studentene – som de selv kan være med på å utforme for å få en tilhørighet til skolen og deres midlertidige hjem?

Hvordan kan man få et internatrom til å styrke en persons identitet?

Hva må til for å tilrettelegge internatet best mulig for alle gjennom universell utforming?

Hvilke materialer kan benyttes i prosjektet som har lang levetid og ikke må utbyttes på grunn av trender?

1.3.3 Avgrensning

Ut i fra problemstillingen ser man at det er satt fokus på studentene og jeg har derfor valgt å fokusere på områder hvor de oppholder seg store deler av tiden på folkehøyskoler; internatet. Rom som klasserom og administrasjons er blitt sett bort fra. For å få dekket problemstillingen og for å få besvart forskningsspørsmålene har jeg valgt å hovedsakelig fokusere på første etasje på internatet. Her skal det arbeides med tre typer soverom; to dublettrom, et vanlig enklettrom og et enklettrom som er universelt utformet inkludert to forskjellige løsninger til badetrom. Disse rommene blir prosjektert på detaljnivå som inkluderer tekniske plantegninger, tekniske møbleringsplaner og flisskjema på et av baderommene. I tillegg viser også problemstillinger til at det skal arbeides med fellesområder. Her har jeg valgt å arbeide med hovedinngangen, resepsjonene og et stort fellesområde som ligger i nærheten. Samtidig blir det fokusert på fellesrom i enden av de to vingene i bygget som inkluderer kjøkken. Det er også fokusert på bevegelsesmønster i bygget som en helhet spesielt ved innganger og i korridorer for å skape en enkel og oversiktlig planløsning som fungerer for byggets brukere.

Det følger med en teknisk beskrivelse av løst inventar til fellesrommene, og en rombehandlingsplan til fellesrom med kjøkken og dublettrom inkludert baderom.

1.4 Lokasjon

1.4.1 Evje og Hornnes kommune

Evje og Hornnes kommune ligger i Aust-Agder fylkeskommune og er den sørligste kommunen i Setesdal regionen. Evje og Hornnes kommune ligger sentralt i indre Agder og Evje sentrum blir regnet som et regionscenter i området. Det er en times kjøretur til større sørlige byer som Arendal og Kristiansand. Kommunen er på 550 kvm og har et folketall på 3625 personer per 1.1 2018. Kommunen har variert natur og biologisk mangfold. Terreng veksler mellom flate furumoer og jordbrukslandskap til bratte, skogkledde lier og snaufjell. (Stesdalwiki.no, Evje og Hornnes kommune) Landskapet defineres som et dalføre med en markert U-formet tverrprofil, hvor elven Otra renner gjennom fra nord i Setesdal til sør i Kristiansand. Reiseliv og turisme er noe som har vært et stort satsingsområde de siste årene i kommunen og dette har gitt både lokalbefolkningen og turister et omdekkede tilbudt til aktiviteter i området. Alt fra nydelig natur – som turløyper, skiløyper, fossefall, badestrender, gruver og friluftsparker til aktivitetssentre – som Klatreskogen, Evje Mineralsti og Evje rafting til Aust-Agders største idrettslag Otra IL og fasilitetene som medfølger et idrettslag.

1.4.2 Evjemoen

Evjemoen er en gammel militærleir som ligger sør for Evje sentrum. Leiren tilhørte forsvaret fra 1912-2002 og leiren er på cirka 10 000 mål til. Leiren består av to hovedområder; nordre og søndre leir. Største del av søndre leir ble bygget ut av tyskere under andre verdenskrig. Etter Forsvaret trakk seg ut av leiren i 2002 var det store diskusjoner om hva Evjemoen leir skulle benyttes til. Evjemoen næringspark AS ble dannet som er et selskap som i dag jobber for å legge forhold til rette for både små og store etableringer innen en rekke bransjer i kommunen. Per i dag disponerer Evjeklinikken rund 7 000 kvm til ulike forhold inne på Evjemoen. Inklusivt boligbygninger til pasienter, administrasjonsbygninger med undervisningslokaler, spisesal,

gymsal, felles uteområder som for eksempel volleyballbane og friluftsområder samtidig som de har tilgang til basseng. Folkehøyskolen Helse skal ligge i nær relasjon til Evjeklinikken og flere av fasilitetene til Evjeklinikken skal benyttes til begge formål.

2.0 Metoder for research og datainnsamling

2.1 Befaring

2.1.1 Evjemoen næringspark

Som tidligere nevnt er dette en nedlagt militærleir. Derfor er arkitekturen generelt veldig streng på dette område. Bygningene som var fra den militære tiden er veldig stramme. De er enten rektangulære eller kvadratiske. I tillegg er det et par nybygg som har kommet i de senere årene som har en litt annen form og fasong, men fremdeles bruker de rette linjer og de mest naturlige geometriske formene. Det er mye grøntområder på området både rundt bebyggelsen og mellom de forskjellige områdene inne på plassen. Noe som gjør dette til et veldig fint område og oppholde seg. Arkitekten har et ønske om å skape et bygg som passer inn i omgivelsene, men som man samtidig ser at er et nybygg. Derfor er det gjort små tiltak i utformingen av bygget som skal understreke dette. De store vinduene som er brukt i prosjekteringen er selvfølgelig noe man ikke ser på de andre byggene i område. Det samme er tenkt med området i senter av bygning hvor arkitekt har kuttet litt i hjørnet for å gi bygget et annet uttrykk. Se bilder fra befaring i vedlegg 1.

2.1.2 Solborg Folkehøyskole

Solborg Folkehøyskole ligger i Stavanger like ved Stavanger sentrum. Skolen ble grunnlagt i 1913, og flyttet til deres nåværende område i 1919. Skolen består av flere bygninger og fasiliteter som har blitt opprettet etter hvert som populariteten til skolen har økt. Dette vises tydelig i arkitekturen. Det nyeste bygget er et internat – med dublettrom som har egne bad. Eldste er en villa som står i senter av skoleområdet. Hovedbygget består av klasserom, matsal, daglig stue, fellessal og en del av internatet. Dette var bygningen som ble satt i fokus på befaringen. Terazzo på de fleste gulvoverflatene og trappene. Hvide vegger. Ut i fra inntrykk virker dette som en av de

eldre bygningene på området. Rør på utsiden av veggen. Møbler og annet inventar var ikke av nyeste sort – men hadde fremdeles en klassisk stil og nøytrale farger. Selv om stilen i bygget virket litt utdatert og planløsningen ikke var helt optimal, var det en koselig stemning i fellesområdene. Fellesstuen var ikke høytydelig og det virket som elevene virkelig tok seg til rette i fellesområdene og følte tilhørighet til stedet. I fellesområder og ganger var det dekorert med bilder av studenter, og andre utstillinger av hva studentene hadde gjort gjennom året. Befaringen tok sted sent på året så, det var mye selvlaget dekorasjoner. Denne dekorasjonen var også det studentene viste fram når de refererte til hva det hadde opplevd gjennom året – noe som viser til hvor betydelig dette var for dem.

Det som hovedsakelig var et av problemområdene på skolen var den kronglete planløsningen på skolen. Det ene internatet hadde skofri ankomst til alt av klasserom og de fleste fasilitetene, mens et annet internat bodde i et annet bygg. Uavhengig av hvor man skulle måtte man nesten alltid opp en trapp, ned en halvtrapp for så og opp igjen en ny trapp eller lignende. Dette sa studentene at de var blitt vant til gjennom året, men som en person som besøkte skolen for første gang, hadde det vært umulig å komme seg fra A til B uten en guide. Alt i alt er studentene veldig fornøyde med skolen og året de har tilbrakt der. Flere av dem har blitt vant til alle ulempene man finner i byggene, men for besøkende flere problemområder som tydelig kommer frem. Dette har blitt tatt til betraktning prosjekteringen av Folkehøyskolen Helse. For full beskrivelse av befaringen se vedlegg 2.

2.2 Observasjon – Resepsjonen Høyskolen Kristiania

Jeg har gjennomført en observasjon av resepsjonen på Høyskolen Kristiania. Observasjonen varte i tre timer før og i skolen matpause. Hele observasjonen kan leses i vedlegg 3. Dette er en resepsjon for besøkende og elever ved skolen. I sammenheng med resepsjonen er det to soner som brukes til forskjellige formål. Den ene sonen er tilrettelagt for avslapping og felleskap og har møbler som sofaer og godstoler som kan benyttes. Den andre sonen blir brukt som arbeidsområde for elevene på skolen. De to sonene er veldig forskjellige; i sone en er det lavt under taket, det er mørke farger på to av veggene som går opp mot en rød kontrastvegg. I sone to er det høyt under taket, man kan se rett opp til glasshimlingen i bygget. Her er veggene vite og det kommer inn

mye naturlig lys. I oppgaven min skal jeg jobbe med et lignende område. Et område som har en resepsjon og i tillegg et fellesområde i nærheten. Jeg har derfor ønsket å studere hvilken områder som blir brukt mest i resepsjonen på HK og hva som kan være grunnen til dette – derfor er det også en subjektiv del av observasjonen hvor jeg prøver å finne ut grunnen til at område blir brukt som det gjør ved hjelp av våre kunnskaper.

Hva har jeg fått ut av denne observasjonen? Studentene liker å ha møblement som er tilrettelagt for hva området skal brukes til som for eksempel skolearbeid – arbeidsbord. Ikke behagelig å sitte rett i synet til trafikken som bare er på gjennomgang gjennom bygningen. Fremdeles greit å kunne se hvem som sitter i området for å få en oversikt uten å måtte i et separat rom. Skille 'henge' og avslapningsområde vekk fra venteområde i henhold til resepsjonen. Dette for å gjøre 'henge' område mere avslappende og mer stabilt enn et eventuelt venteområde hvor mennesker ofte er stresset og urolige.

2.3 Forskningsintervju

I den kvalitative forskningsintervjuete snakker vi med folk som har kunnskap og erfaring om noe som vi er interesserte i som forsker. Det gjør vi fordi vi ønsker å forstå verden slik de vi intervjuer, opplever henne (Næss og Pettersen red., s76). Derfor ønsket jeg å snakke med to personer som arbeider med dette prosjektet; daglig leder på Evjeklinikken Alf Tore Moen som er prosjektleder for prosjektet Folkehøyskolen Helse, og arkitekten han arbeide opp imot; Anita Ommundsen.

Som et første steg i denne prosessen satt jeg opp en intervjuguide med forskjellige spørsmål jeg ønsket å stille de to. En intervjuguide blir satt opp så man har en retning for intervjuene og en sjekklister for at man får besvart på alt man lurer på. Intervjuguiden blir ikke fulgt til punkt og prikke i og med at ved å gjennomføre disse intervjuene ønsket jeg å skape en dialog med intervjupersonene, så man har muligheten til å diskutere forskjellige faglige valg både med tanke på målet med skolen og planleggingen av selve skolebygget. Ved å utføre intervjuene på denne

måten hadde jeg håp om å få avdekke så mye som mulig om de to sidene av prosjektet – til og med de tingene jeg ikke nødvendigvis hadde tenkt på.

2.3.1 Daglig leder på Evjeklinikken, Alf Tore Moen

I forkant av intervjuet hadde jeg gjort mye research rundt skolen på nettet – både på deres hjemmeside og artikler som hadde blitt skrevet om skolen generelt og laget en intervjuguide ut i fra dette Se intervjuguide i vedlegg 4. Det viste seg at det var mye av dette som ikke stemte – som for eksempel at de hadde funnet inspirasjonen sin fra skoler i Danmark, var ikke tilfelle – de har ønsket å skape et forebyggende tiltak ut i fra det de har opplevd og erfart på Evjeklinikken.

Når det kommer til bebyggelsen, fikk jeg avklart at det skulle være plass til 100 elever på skolen. Måltider skal foregå i en separat bygning som allerede er på område – i samarbeid med Evjeklinikken og deres pasienter. Etter det første utkastet av planene ble ferdigstilte har Moen og arkitekten vært i kontakt med fylkesmannen og folkehøyskolerådet og blitt fortalt at det kan spares veldig mye midler på å ha dobbeltrom på internatet istedenfor kun enkeltrom. Dette er noe arkitekten arbeide med å få utført akkurat nå. Etter å ha studert de første tegningene la jeg også merke til at det ikke var noen te-kjøkken eller små kjøkken inne på internatet – dette var noe jeg hadde spørsmål til. Moen forklarte at de per dags dato ikke er beregnet for dette i planen, men at det kunne vært en god ide å få inn dette til studentene.

Intervjuet var veldig lærerikt og spennende å være med på. For fult utskrevet intervjuresultat se vedlegg 5.

2.3.2 Arkitekt Dagfinn Skaar AS, Anita Ommundsen

I dette intervjuet ønsket jeg å få en ide om hvordan arkitekten arbeidet med prosjektet, hvilke retningslinjer hun hadde fått fra prosjektleder og hva hun så for seg at det endelige prosjektet kom til å se ut. Se intervjuguide i vedlegg 6. Hun forteller at formen på bygningen var satt av oppdragsgiver. Selv om formen var forutsatt ønsket Ommundsen å utfordre den litt så den ikke skulle bli for monoton. Ommundsen har videreutviklet konseptet rundt grunnformen til folkehøyskolen, som var et låst punkt hos oppdragsgiver. Arkitekturen har her blitt formet utifra denne ene og tydelige begrensningen og gitt tydelige rammer for utformingen rundt behovene til

folkehøyskolen. Samtidig som at hun har tatt hensyn til den omkringliggende bebyggelse/ område og dens historikk som tidligere militærforlegning. Stramme linjer, gjentakelser og symmetri er brukt for å gjøre arkitekturen kompatibel og hensynsfull oppimot den eldre bebyggelsen, samtidig som flater er blitt brutt opp av asymmetri for å skape nye momenter i et ellers så strengt arkitektonisk område. De fleste valg som blir tatt i henhold til selve bygget er tatt med tanke på behov for 100 elever samt økonomi. Dette har derfor også blitt tatt i betraktning i min utførelse. For fult utskrevet intervjuresultat se vedlegg 7.

2.4 Dybdeintervju med tidligere internatstudenter

For å få kartlagt målgruppens erfaring med internatskolen har jeg gjennomført fem kvalitative intervjuer med studenter som tidligere har gått på internatskoler. Jeg har snakket med personer som har gått på folkehøyskole og også personer som bodde på internat når de gikk på videregående skole for å få kartlagt hvordan det føles å flytte hjemmefra for første gang og om det kan være noen kriterier som gjør dette til en god opplevelse. Dette har blitt gjort for å få avdekket konkrete problemer som kan arbeides videre med i min oppgave. De jeg har snakket med har gått på forskjellige skoler eller samme skole.

I forkant av intervjuene har det også her blitt laget en intervjuguide. Men i motsetning til de forskningsbaserte intervjuene, har guiden blitt fulgt systematisk. Det er tre kategorier i intervjuene; praktisk info og generell opplevelse, deres opplevelse av internatlivet og fellesområdene. For detaljert informasjon se intervjuguiden i vedlegg 8. Intervjupersonene er forblitt anonyme i disse intervjuene for å prøve å få så ærlige svar som mulig. Både kvinner og menn har blitt intervjuet, men fordelingen er litt skjev i og med at kun en av intervjupersonene er menn, som regnes som en feilkilde. Intervjuperson 1 og 2 og intervjuperson 4 og 5 er intervjuet i par, mens intervjuperson 3 er intervjuet alene. 1 og 2 bodde på internat på to forskjellige videregående skoler og kjente ikke hverandre. Intervjuperson 4 og 5 gikk på samme skole på samme tid, det er en mann og en kvinne. Dette var effektivt i den form at intervjupersonene fikk diskutert forskjellen på deres opplevelse av internatskolene og hva de fikk ut av året sitt.

Det kom frem flere viktige punkter som er blitt tatt med videre i prosjektet. Bland annet var det flere av intervjupersonene som nevnte at det var altfor lite oppbevaring på internatrommene deres. Dette førte til at de måtte ha med egne møbler for å kunne dekke egne behov. Det er lite plass spesielt på dublettrommene og det er ikke mulighet for å ha med ekstra møbler for elevene. Derfor er det viktig å legge til rette for mye oppbevaringsplass på rommene – kanskje også på noen utradisjonelle områder. Det var stor forskjell på hvordan studentene brukte fellesrommet. Det var tydelig at de ble mye brukt på folkehøyskolene og til flere forskjellige formål. Derfor blir også oppbevaring et viktig tema i disse områdene. I vedlegg 9 ligger det fullverdige resultatet av intervjuene.

2.5 Referanseprosjekt

Højskolen Særgården er en folkehøyskole i Danmark som fokuserer på forandring. De har mere enn førti års erfaring, først med å være en skole som fokuserte på forandring hos familier med barn for så å utvide målgruppen sin til å inkludere alle typer mennesker som ønsker forandring. De fokuserer på personlig helse inkludert vektreduksjon, selvfølelse og en bedre fremtid. Den konkrete målgruppen er voksne mennesker fra 18 år helt opp til mennesker på 70 år. De har allmenne fag som inkluderer livskunnskap og trivsel og diverse valgfag som gir en fordypning i lignede temaer. De betegner seg selv som en sunnhets- og trivselshøyskole. Skolen har alle nødvendige fasiliteter som spisesal, gym, bibliotek, tv-stue, foredragssaler, treningssenter og lignende. Skolen ligger også i landlige omgivelser med turløyper og badeplasser.

Internatet er tegnet av C.F Møllers tegnestue og arkitekt C. Th. Sørensen og består av fire bygninger som er utformet som en femkant med et grønt område i midten som blir et naturlig samlingspunkt. Internatet ligger for seg selv – og skolen består av flere bygg til forskjellige formål. Dette kan minne om tegninger fra Folkehøyskolen Helse – hvor man også har flere forskjellige bygninger til forskjellige formål. Samtidig som at det er tilrettelagt for et grøntområde i senter av internatbygningen.

2.6 Teori

2.6.1 Folkehøyskoler

Selv om konseptet til Folkehøyskolen Helse er nytt her til lands, er det rundt 80 andre folkehøyskoler i landet. En folkehøyskole er kort forklart en eksamensfri skole der studentene bor på internat på skolen. Skolene pleier å tilby flere forskjellige valgfag som studentene kan velge mellom. Hele poenget med en folkehøyskole er å utforske disse fagene uten noen form for press – som lekser, eksamener og karakterer. (Folkehøyskole.no) Folkehøyskoler er en skole for allmenndanning, personlig utvikling og folkeopplysning. Folkehøyskolene har ingen utenforliggende krav til undervisningsopplegg og pensum. Hver folkehøyskole utarbeider sitt eget opplegg og tegner sin egen profil innenfor de rammer som er gitt i lov og forskrifter, skoleeiers verdigrunnlag og på grunnlag av skoleslagets felles pedagogisk- ideologiske basis. Klasserommet, internatet, matsalen, naturen, ekskursjoner og studieturer er alle arenaer for det helhetlige læringsprogrammet skolen utarbeider.

Selv om skolemiljøet på en folkehøyskole strekker seg til større deler av fritiden til studentene kan man fremdeles bruke den generelle oppfattelsen av hva et skolemiljø er til å tenke seg til hvilke områder man må ha hensyn til i en prosjektering som dette. Birgit Colt (1995, 44-48) skriver at et skolemiljø er samspillet mellom det som foregår på skolen av aktiviteter som læring, arbeid, lek og samvær, og de menneskene som deltar i aktivitetene som elever, lærere og personale og de fysiske omgivelsene som skolebygg, rom og innredning og utearealer. Videre forklarer hun at alle bygninger taler et språk som forteller om institusjonen, dens organisasjon, verdisyn, prioriteringer og plass i samfunnet – og hvordan arkitekter, interiørarkitekter og byggherrer har valgt å tolke dette komme frem i trivselen på skolen og i miljøet. Men man må være klar over at god arkitektur alene ikke kan skape gode miljøer – de må også skapes av studenter og lærere.

Som tidligere nevnt skjer store deler av læringsprogrammet på en folkehøyskole på utsiden av klasserommet – med områdene jeg skal arbeide med. Colt (1995, 97) forklarer at det er viktig å ta

hensyn til at skolen skal fungere som en sosial arena for studentene, hvis dette ikke blir tatt hensyn til vil det gå sterkt ut over trivselen og motivasjonen til studentene, noe som vil ha negativ innflytelse på studentenes evne til å tilegne seg nye erfaringer.

2.6.2 De frafallene

Folkehøyskolen Helse sin målgruppe er ungdom og unge voksne fra 16 år og oppover med livsstilutfordringer. Målet deres er at studentene etter endt skoleår skal bli aktive medlemmer i samfunnet, utdannings- og arbeidslivet. Dette er planlagt å gjøre gjennom kunnskaper hos både lærere og andre ansatte ved skolen. Men for å få en bedre forståelse for denne målgruppen har jeg ønsket å sett på dokumenterte problemer ungdom møter nå til dags, og hva som skjer om disse problemene tar overhånd.

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) er Norges største samling av helseopplysninger og har siden 1984 samlet inn informasjon om nordmenn i aldrer 13 år og oppover. (Sykepleien.no, 2016). Gjennom de ti siste årene har forskere i Institutt for samfunnsmedisin ved NTNU kartlagt ungdommenes mottak av langvarige trygdeytelser (dagpenger eller sosial stønad) og langvarige medisinske ytelser (sykepenger, rehabiliteringspenger, attføringspenger eller uføretrygd) ut i fra HUNT-undersøkelsene. (Aftenposten, 2012) Og resultatene er overraskende. Det viser seg at en av fire av elevene som ikke fullfører videregående skole ender opp med å ta imot langvarige trygdeytelser fra NAV. I omtrent halvparten av disse tilfellene er det snakk om langvarige medisinske ytelser på grunn av ungdommers dårlige helse. Ungdommers dårlige helser går på den måten fra å være et individuelt problem over til å bli et samfunnsproblem. Dårlig helse i ungdomstiden øker også risikoen for sosial ekskludering i overgangen fra ungdomstid til voksenliv. (Aftenposten, 2012) Det vil derfor være mer samfunnsøkonomisk lønnsomt å sette inn tidlige tiltak – som for eksempel Folkehøyskolen Helse, enn å bygge opp kostbare tiltak i NAV for å reparere det som har gått feil tidligere. (Forebygging.no, 2015)

Når det er snakk om psykisk helse er det viktig å skille mellom psykiske lidelser og psykiske plager, selv om det er viktig å ta begge plagene seriøst. En psykisk lidelse eller sykdom er når

symptombelastningen blir så stor at det kan stilles en diagnose. Eksempler på dette kan for eksempel være alvorlig depresjon, schizofeni, anoreksi, AD/HD. Psykiske plager kan forklares ved en forekomst av symptomer hos en person, som for eksempel fortvilelse, følelse av meningsløshet, angst og/eller depresjon, spiseproblemer, søvnevansker, konsentrasjonsvansker, uro og enkle fobier. Hvis disse plagene for lov til å utvikle seg over tid kan det føre til psykiske lidelser (Tiliut.no Psykisk helse). Flere og flere ungdom og unge voksne som har en eller flere av disse symptomene i dagen samfunn. Det er usikkert om antall personer med disse symptomene eller en diagnose har økt de siste årene, eller om det i dagens samfunn bare er mer normal å snakke om enn det tidligere har vært. Uansett årsak er det fremdeles mange som ikke får den nødvendige hjelpen til å arbeide med disse problemene, fordi det er få tilbud som dekker behandling for symptomer for disse plagene – som faktisk er psykiske plager.

Dagens ungdom går også under det berømte navnet generasjon prestasjon. Press fra skole, arbeid, foreldre, venner og ikke minst seg selv. I dag har de fleste ungdommer det de trenger av materiale nødvendigheter og istedenfor å arbeide med- og mot ting som dette blir presset rettet mot å prestere, bli best, og nå målene som blir satt av samfunnet rundt oss. Dette fører ofte til problemer for store deler av ungdommen fordi de hele tiden måler seg opp mot andre mennesker rundt seg – og ikke gårsdagens versjon av seg selv. Alle mennesker er skap forskjellig og har forskjellige egenskaper – ting det er gode til, derfor kan ungdom – og også voksne ofte føle at de ikke strekker til. Marit Uthus som er førsteamanuensis ved Institutt for lærerutdanning ved NTNU skriver at det i dag finnes forskning som viser en sammenheng mellom prestasjonspress og psykisk helse. Stressymptomer en av de mest utbredte psykiske helseplagene blant norske ungdomsskole- og videregående skole elever i dag (Forskning.no, 2015).

Både dårlig helse og psykiske plager og lidelser kan være grunnlag for mobbing og utestengelse både i sammenheng med skole og på fritiden. Førsteamanuensis Per Egil Mjåvatn og professor Per Frostad ved Pedagogisk institutt ved NTNU har gjennomført en spørreundersøkelse hvor over 2000 elever deltok. I publikasjonen *Losing All Interest in School: Social Participation as a Predictor of the Intention to Leave Upper Secondary School Early* forklarer de at det sosiale ofte ligger til grunn for om elever vil fullføre den videregående skolen. Opplevelse av ensomhet,

mangel på venner og dårlig forhold til læreren har mye å si. (Aftenposten, 2015). Dette problemet kan spesielt bli vanskelig for ungdom som flytter bort for å gå på skole fordi i tilfeller som dette – hvor de ikke har nære venner eller lærere – et støttesystem, kan skole og hverdagen bli vanskelig for mange.

2.6.2.1 Identitet – selvoppfatning

Definisjonen på identitet er ens personlighet, den man er som en person. Identitet kan også betegnes som ens selvilde eller selvoppfatning (SNL, identitet). Mange sliter med å finne ut hvem de er. Noen finner det ut tidlig i livet, mens andre aldri finner ut av det. Det er bevisstheten som skaper enkeltmenneskers individualitet og identitet gjennom refleksjoner angående hvem en er. For å komme frem til denne konklusjonen reflekterer man ofte over ‘hva kan jeg?’ og ‘hva bør jeg gjøre?’. Avhengig av resultatene på disse spørsmålene får man en oppfatning av egen verd – ens selvverd. Dette får i hovedsak to utfall; enten godtar man seg selv som en er og har det godt med seg selv, eller misliker man det man ser og resultatene blir motsatt. Begrepet selvverd refererer til å sette verd på seg selv, respektere seg selv og akseptere seg selv (Skaalvik & Skaalvik, 2015, 84-85). Forskning viser til at folk med høyere selvverd generelt er lykkeligere. Personer med høy selvverd har en tendens til å finne positive løsninger på problemer uavhengig om situasjonen er stressende for dem eller ikke (Rosenberg, M, 1965: Hopen, Kristine 2016). Det å ha lav selvverd kan fort resultere i adferdsforstyrrelser og mangelfull identitetsutvikling. Skaalvik og Skaalvik (2015, 86) forklarer videre at selvverden til et menneske blir styrket når en blir godtatt, medregnet, respektert og verdsatt i miljøet. Motsatt blir selvverd truet hvis en ikke blir akseptert og verdsatt, eller opplever at en ikke greier å innfri normene og forventningene i det miljøet man befinner seg i, som for eksempel i et skolemiljø.

2.6.2.2 Motivasjon

Når vi blir spurt om hva som ligger bak det vi gjør, hvordan interesser skaper, og hva som får oss til å engasjere oss og velge en handling fremfor en annen tyr vi gjerne til begrepet *motivasjon* (Lillemyr 2013, 15). Motivasjon ligger til grunn for alt en gjør og hvordan man fører seg selv. Folkehøgskolen Helse har som mål å hjelpe ungdom og unge voksne med deres fysiske, psykiske og andre omfattende problemer gjennom en livsendringsprosess. Motivasjonen til både

elevene og lærerne ligger til grunn for at dette skal lykkes. Lillemyr (2013, 33) forklarer at motiverte elever har lyst til å lære, er utholdende og nysgjerrige og viser evne til å arbeide målrettet. Og Imsen (2014, 297) forklarer at grunnlag for all motivasjon er følelser og det kan være vanskelig å skille motivasjon og emosjoner fra hverandre.

Lillemyr forklarer sammenhengen mellom motivasjon og selvforståelse – identitetsutviklingens byggekloss som dette:

Motivasjon handler om hvordan det skapes en kraft og en retning for det vi foretar oss. Men det viser seg at dette også får stor betydning for hvordan vi er og utvikler oss som mennesker. Det vi også i neste omgang innvirke på hvem vi er og hvordan vi blir i de rollene som vi utvikler og innehar, og stadig videreutvikler. Motivasjon handler derfor i stor grad om hvordan vi ser på oss selv, og derfor også hvordan vi forstår oss selv – selvforståelse. (Lillemyr 2013, 15)

2.6.3 Interiørarkitektens betydning

Ut i fra den innhentede informasjonen om målgruppen – målgruppens identitet og selvforståelse, motivasjon og trivsel satt opp mot folkehøyskoler generelt er det flere muligheter hvor en interiørarkitekt kan bidra til å skape arenaer hvor studenter kan vokse og utvikle seg som personer. Som tidligere nevnt spiller brukerne av bygningen en stor rolle for å skape trygge og motiverende arealer – men det betyr ikke at flere antatte problemer kan unngås gjennom god interiørarkitektur.

Videre kommer jeg til å gå gjennom tre hovedpunkter hvor god interiørarkitektur kan spille en rolle på menneskets trivsel på en folkehøyskole.

2.6.3.1 Planløsning og utforming

Det er flere aspekter som må ta hensyn til ved utformingen av en folkehøyskole. Byggforsk (330.116) forklarer at gjennom et bærekraftperspektiv er det viktig å planlegge arealeffektive boliger, samtidig som man tar hensyn til brukbarhet for alle, fleksibilitet og generalitet ivaretas i internater. Med dette i tankene må man også ta hensyn til brukerne av internatet – både på internatrommene og fellesområdene. Ut ifra informasjonen hentet inn fra den eventuelle målgruppen ser vi at en stor grunn til frafall i andre skolesammenhenger er ensomhet og mangel

på venner – dette er noe som kan tilrettelegges for gjennom å skape fellesområder som er inkluderende som for eksempel ved å ha nok rom til alle, skape arealer for felleskap og skape arealer som går sammen med brukergruppens preferanser. I en bygning hvor det legges til rette for sosial omgang ved at det skapes møtesteder og treffpunkter kan den fysiske utformingen stimulere til ulike grader av samhandling og sosial kontakt. (220.315)

En god planløsning spiller en rolle på studenter og ansattes opplevelse av skolen som en helhet. Det er viktig for daglig brukere og besøkende av skolen at elementer er ordnet på en logisk måte og at sammenhengen mellom dem er tydelig. Det første møte med bygningen, for eksempel inngangspartiet og resepsjonen, må gi tydelig signaler om hva man kan finne i bygningen og hvordan man kan orientere seg videre. Den skal også få bruker til å føle seg velkomne og trygge (Byggforsk, 379.101). Ved å skape en logisk og fornuftig planløsning kan man hindre følelser som stress, engstelse og irritasjon for brukerne. Som vi har sett på tidligere er dette noe som kan spille inn på studentenes motivasjon til læring og utvikling.

Universell utforming som et gjennomgående tema i en skolebygning er det også viktig å fremme. Ved å fokusere på dette i planleggingen av skolen skaper man likestilling og muligheten for deltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne. Derfor har Norge innført krav til universell utforming i nye bygde omgivelser rettet mot allmenheten (Byggforsk 220.315). Universell utforming har også en miljømessig dimensjon. En bygning der universell utforming er ivaretatt, kan få økt brukstid og anvendelse. Når en bygning utformes slik at den kan brukes av alle mulige mennesker, kan dette bidra til mindre behov for ombygging og rivning, noe som er positivt ut fra samfunns- og miljømessige hensyn. Dette er et samfunnsnyttig tiltak for ungdom og unge voksne i utviklingsfasen og det har blitt brukt mye midler til gjennomføringen av prosjektet på grunn av dets nytthet – derfor er det viktig å skape et skolebygg som blir ivaretatt og også er gunstig å bruke videre frem i tid.

2.6.3.2 Farger og materialer

Farger og materialer studentene omgår seg med i hverdagen spiller også en stor rolle inn på deres motivasjon og trivsel i skolemiljøet. Steinbo (2006, 22,33) forklarer at farger kan stimulere, begeistre, gjøre trist, roe ned, øke appetitten og gi en følelse av varme eller kulde. Fargene setter i gang følelser og tanker hos mennesker og setter sitt preg på personligheten vår.

I boken *Fargene forteller: Om fargenes betydning – symbolsk, psykologisk og etisk* gir Steinbo (2006, 121-131) en generell forklaring av hvilken betydning de forskjellige fargene. Som et eksempel forklarer hun at hvitt understreker renhet, men i mange tilfeller kan det også virke sterilt og anonymt. Samtidig kan en hvit bakgrunn reflekter lys bedre enn mange andre farger. Sort derimot absorberer alt lys, og hvis man bruker denne fargen i store deler av rom kan dette ha negative effekt på helsen til brukerne. En faktor svart har er at det er veldig i øyenfallende. Sort og hvitt brukt sammen fremmer andre farger og overflater. I og med at problemstillingen i store deler fastslår at det skal fokuseres på en persons identitet på internatrommene kan derfor disse fargene vekselvis med andre naturlige materialer brukes som et virkemiddel til å få brukers egne preferanser til å komme frem på soverommet. Samtidig virker også rommet rent og ordentlig, selv om beboerne byttes ut med jevne mellomrom.

Videre forklarer hun at farger som rødt, oransje og gult – også grønt til en viss grad oppfordrer til aktivitet og samtale. Legg også merke til at disse for de meste er det varme fargene på fargesirkelen. Kjøligere farger som for eksempel blått er med på å oppfordre til avslapping, men også hygiene. Formålet med Folkehøgskolen Helse sier til en viss grad seg selv; menneskets helse – derfor kan det være en ide å fokusere på de varme fargene i fargesirkelen for å motivere til aktivitet og samtale i fellesområdene. Samtidig som at det også må bli tatt i betraktning at studentene trenger å slappe av til tider.

En annen viktig faktor man må ta til betraktning når det kommer til fargevalg i offentlige lokaler er det at alle menneskene på jorden har en forskjellig oppfatning av en farge. Menneskets erfaringer, kultur, opplevelser spiller alle en rolle for hvordan en person oppfatter en farge.

Samtidig er også opplevelsen av en farge tatt på bakgrunn av samfunnets trender (Ching & Biggeli, 2012, 117). Også en fallgrube under dette feltet kommer i en uttalelse fra kunstneren Johannes Itten. Han sier at mennesker som profesjonelt arbeider med farger og fargetrykk, som for eksempel en interiørarkitekt ofte er tilbøyelig til å velge og bedømme farger ut i fra sin egen subjektive smak, noe som blir helt feil. Det er derfor viktig å ta i betraktning at man må prøve å komme frem til objektive fargevalg (Steinbo 2006, 116).

Ut i fra et bærekraftperspektiv må det også tas i betraktning at dette er en folkehøyskole hvor beboere blir skiftet ut hvert år og dette medfører høy slitasje. Det kreves derfor materialer og overflater som tåler en støyt og som er enkle å vedlikeholde. Materialene må være lette å renholde og ikke avgi farlige eller astma- og allergifremkallende gasser (Byggforsk, 330.116).

Materialvalg spiller en viktig rolle i alle hjem, også for hybler. Behov for enkelt vedlikehold og robusthet må ikke gå på bekostning av bokvalitet, estetikk og trivsel (Byggforsk, 330.116).

3.0 Kreative metoder

3.1 Brainstorming i grupper

Denne metoden gjennomføres ved å lage et assosiasjonstre der man skriver ned ulike assosiasjoner i forgreninger, så man raskt får en oversikt over et felt (Lerdahl 2007, 124). I dette tilfelle er prosessen blitt gjort i en gruppe på tre personer. I felleskapet er det blitt laget tre forskjellige overordnende temaer som det er ønsket å få utdypet. Temaene vi har benyttet oss av er *Folkehøyskole, trygghet og ungdom – problemer*.

Gjennom denne metoden har vi fått avdekket om at alle i gruppen har forskjellige oppfatninger om hva en folkehøyskole er – alt fra en ferie til et stoppested mellom studier som er til for personlig utvikling. Vi har også fått avdekke flere problemer vi, venner og familie har opplevd

som problemer i ungdomsårene. Her vises det også tydelig at alle sitt liv utvikler seg forskjellig og at alle sliter/har slitt med forskjellige problemer i oppveksten. Siden vi også hadde trygghet som et tema har vi også fått en oppfatning av hva som er trygghet for diverse mennesker. For noen er det kanskje sengen sin, mens for andre er det et stabilitet og god økonomi.

Etter endt brainstorming er tankekartene gått gjennom – også i grupper – for å se om det er noe som en interiørarkitekt kan jobbe videre med. Samtidig som vi har sett på om det er noe som går igjen i de forskjellige tankekartene – noe som er veldig interessant å se på i og med at temaene er så forskjellige. Disse er blitt merket i tankekartene som vises i vedlegg 10, for å bruke dem videre i neste oppgave.

3.2 Kryssmetoden

I denne delen av de kreative metodene er det fokusert på ordene som gikk igjen i tankekartene. De forskjellige ordene er blitt kryssset på forskjellige måter og blitt satt sammen til nye ord. Dette er en metode som er best egnet til å bruke i begynnelsen i en ideutviklingsprosess for å finne interessante innfall og retninger for oppgave (Lerdahl 2007, 157). Det ble produsert flere ord og uttrykk gjennom denne prosessen se vedlegg 11 – ordene som skilte seg ut i og skal arbeides videre med ble i dette tilfelle; *Utforske andre, mestre seg selv, ro i felleskapet, påvirke til å utforske, utforske seg selv, utforske andre*. Alle disse ordene korrelerer også med flere av skolen sitt konsept – og det kan derfor komme frem mye interiørrelaterte sammenhenger som må tilrettelegges for senere i oppgaven.

3.3 Ord assosiasjoner

Ut ifra de sammensatte ordene som kom ut av kryssmetoder har vi i denne metoden åpnet opp for å assosiere disse ordene med nye, mindre ord. Ordene som ble brukt var; *Utforske andre, utforske seg selv, ro i felleskapet, påvirke og til å utforske*. Som man kan se i vedlegg 12, er det kommet frem til flere ord som kan brukes videre i konseptutviklingen og også flere konkrete interiørrelaterte ord som man må ta hensyn til i prosjekteringsfasen som for eksempel sosialt,

grupper, åpent, sirkler, snakke, trygt, egne eiendeler, selvfølelse identitet, alt er normalt, A4, sitte, dialog, avslappet stemning, friskt, drømme, motivasjon. I tillegg til å få inspirasjon til gode interiørrelaterte løsninger. Dukket det også opp ord som natur, blomster, utvikling og spire som ble brukt til å videreutvikle et konsept gjennom metaforer, form, farge og inspirasjon.

3.4 Moodboards

Personlig er jeg ikke den beste til å meddele tanker og ideer gjennom både konsept og prosjekteringsdelene av prosjektet. Noe som ofte er veldig dumt fordi man da ikke har muligheten til å tilbakemeldinger og kommentarer fra veileder, felles studenter og andre. Derfor har jeg i denne oppgaven ønsket å prøve å gjøre dette ved å lage collager og moodboards som gir andre en forståelse av hva jeg ønsker å få ut av denne oppgaven. Moodboardsene er en blanding av diverse inspirasjons bilder og tekst. Jeg har laget fem moodboards som jeg tenker og føler er viktige for prosjektet.

Den første collagen er av fellesområdene og tar for seg hva som er nødvendig i de forskjellige arealene, utseende, forskjellige løsninger, hva studentene ønsker. Den andre tar for seg soverommene inkludert bad – og hvordan problemstillingen kan bli besvart med å bruke diverse interiørrelaterte virkemidler, farger, løsninger. Deretter et det en collage som sier noe om fargene og materialene som kommer til å bli brukt i prosjektet ut i fra teori og de kreative metodene. For å få en oversikt over målgruppen for skolen er det også laget to collager om akkurat dette. Et som viser til problemene studentene kanskje har før de begynner på skolen og hva skolen kan hjelpe dem med og et som viser til skolens mål, hva kan skolen gi dem, hvordan ønskes det at oppholdet skal være.

Alle moodboardsene har fått gode tilbakemeldinger gjennom prosessen og det har derfor vært et ønske å være sann mot dem når det kommer til utformingen av skolen og resultatet.

Moodboardsene finnes i vedlegg 13.

3.5 Skisser

Gjennom prosessen er det blitt utført skissering av skolen. Førsteutkastet av tegningene kom tidlig i prosessen, men disse tegningene skulle kun være en oversikt av plassfordelingen i bygget fra arkitekt til prosjektleder. Selv om dette var tilfelle ble disse tegningene som grunn for å se på bevegelsesmønsteret til bygget gjennom skissering. Førsteutkastet finnes i vedlegg

14. Det ble også fokusert på fellesområder og prøve å forandre de lange, rette og kjedelige korridorene i førsteomgang.

I begynnelsen ble det sagt at internatbygget skulle ha den samme formen, men dette ble forandret i de siste tegningene jeg mottok – som ble benyttet i denne oppgaven. Det var spennende å se på arkitektens andreutkast – hvordan hun også har sett at det trengs møterom i nærheten av inngangen fordi dette blir et naturlig møtepunkt for både studenter og gjester. Samtidig sier også hun at når man skalerer ned bygningen og rommene – blir også de lange gangene mindre og ‘raskere’ å komme seg gjennom, men ut ifra skisser ble det sett at korridorene ble mer interessant med litt bevegelse.

Rommene var en utfordring. I førsteutkast var det kun enkeltrom på internatet og disse var romslige og hadde mye overflødig areal. I andre utkast fikk rommene mindre areal til sammen og ble forandret til dublettrom. Dette gjorde det til en utfordring å få plass til alle nødvendigheter som et rom skal inneholde. Det var tydelig at man måtte benytte høyden i rommene for å kunne nå optimalisere plassbehovet.

Ved å skissere forskjellige løsningen mener kom jeg frem til flere gode løsninger som kunne bli benyttet i prosjektet – og i samtale med veileder og andre elever har de beste løsningene blitt valgt ut og fokusert videre på.

4.0 Konsept

Gjennom kreative metoder og datainnsamling har det vært ønskelig viderefremme skolens formål i konseptet som i hovedsak er utvikling, trivsel og motivasjon. Gjennom denne prosessen er det blitt lagt merke til store likheter mellom skolens formål og plantenes verden. Konseptet *Germinate står* for det å begynne å vokse, utvikle seg til en individuell og det å begynne. *Germinate* er et engelsk ord man finner i botanikken. Ordet og meningen bak det har blitt brukt fordi dette er et ord som får frem skolens konsept samtidig som at man kan finne mange likheter mellom studentene og planter. Spire, vokse, utvikling, blomstring. Blomster gror i enger, på fjell, i ørkenen og i vannet – man finner dem over alt. Ingen er like og alle utvikler seg i forskjellig hastighet og på forskjellig måte. Det finnes tusenvis forskjellige sorter – og alle sortene har forskjellige egenskaper.

Skolen er laget for ungdommer som trenger en livsstilsendring – det kommer til å være en plass hvor de kan utvikle seg til å vokse, bli trygge på seg selv, arbeide med problemer og ikke minst lære – hvorfor skal ikke selve skolebygget også kunne gjøre dette; utvikle seg og lære samtidig som studentene gjør det. I tillegg til å sammenligne plantenes verden med studentene, har den også blitt sammenlignet med arkitekturen og utviklingen av internatet. Som for eksempel blomstenes egenskap til å tilpasse seg omgivelsene – det samme må gjøres for studentene som skal bo på internatet og ha det som sitt hjem i et helt år. Hva trenger de? Hva ønsker de? Blomster trenger vann, oksygen og sollys for å blomstre og utvikle seg. Hva trenger en student? I følge Maslows behovspyramide, trenger mennesket å få dekket de mest nødvendige behovene de har før man kan fokusere på noe annet. Det første steget på pyramiden er de fysiologiske behovene som inkludere mat, vann og søvn. Deretter kommer trygghetsbehovene som mange av intervjupersonene jeg snakket følte ble dekket ved å bo på en internatskole generelt. De tre øverste behovene på pyramiden som inkludere sosiale behov, anerkjennelse og selvrealisering inngår mye av det som skal undervises på skolen. Ved å dekke de første behovene på pyramiden i internatbygningen får studentene mere tid til å fokusere på seg selv og formålet med skolen. Ved å videre skape områder som kan være aktuelle arenaer for å få dekket sosiale behov og personlige behov, kan man hjelpe studentene med denne utviklingsprosessen de skal gjennom.

Blomstene har også sesonger – forskjellige blomster har forskjellige sesonger – det samme finner man også ofte gjennom et skoleår for studenter; Alle er nye, alt er nytt, blir bedre kjent, får venner, aktiviteter, felleskap, farvel. Aktiviteter og felleskapet trenger plass for oppbevaring. Men etter som skoleåret utvikler seg er det ønskelig at omgivelsene skal følge denne utviklingen. Det er derfor fokuser på å skape områder som man kan bruke til forskjellige anledninger – løsninger som er fleksible og dekker flere behov på en gang. Noen planter blomstrer fines på en eng sammen med tusenvis av andre blomster, andre trenger alenetid og ro for å vokse og utvikle seg – det samme er tilfelle med studenter, derfor må dette tas i betraktning under planleggingen som resulterer i alt fra store fellesområder, til mindre mer intime fellesområder.

Konseptet har også blitt inspirert av de spennende fargene blomster kommer i og friskheten de medbringer. Blomster og planter er naturlige og det er derfor også ønsket å bruke naturlige materialer, så langt det er mulig i et offentlig bygg.

5.0 Utforming

5.1 Resepsjon, korridorer og stor fellesstue

Planløsning og bevegelsesmønster i bygget som en helhet

Det er gjort flere forandringer i planløsningen i forhold til arkitektens forslag. Arkitektens forslag ligger i vedlegg 15. Dette er tatt valg ut i fra data og research innsamlingen tidligere i prosessen. En av de større forandringene man kan se her, er at hovedinngangen er flyttet til senteret av bygningen – dette er for at alle skolens studenter skal få de samme mulighetene når de kommer inn i bygningen. Samtidig gjør dette at alle får et naturlig utgangspunkt når det kommer til bevegelsen og gangmønsteret internt i bygget. Ved å skape et inngangsparti som dette er det ønsket at alle som bor der og besøker internatet føler seg velkommen ved første steg inn i bygningen og blir naturlig ledet videre inn med spesielt fokus på fellesområdene men også internatrommene. En av effektene med å flytte resepsjonen og hovedinngangen til dette område gjør det mulig å få to like vinger – så planløsningen og romfordelingen i bygget blir mere naturlig og enklere å forstå for brukere og besøkende.

Det er et stort område som er blitt brukt til inngang/resepsjon og fellesområde – dette er gjort for at det er her det kommer til å være mest trafikk i bygningen. Ved å skape en inngang som har plass nok til å ta imot alle som bruker bygningen og leder dem naturlig og videre inn i bygget skaper man et naturlig gangmønster, samtidig som man forhindrer forvirringer og vanskeligheter for brukerne. Den store trappen i senter av resepsjonen er skapt for å være et monument i bygget. I og med at skolen skal fokusere på menneskets helse gjennom studie – er det ønsket med å skape en trapp som er en blikkfanger, spesiell og spennende som hjelper studentene ved å velge denne løsningen istedenfor en eventuell heis. Ved å slå sammen trappen med et amfi – som også skal være på utiden av bygget – blir dette et samlingspunkt for alle studentene på skolen. Området rundt trappen har hentet mye inspirasjon fra landskapsarkitekturen på utiden. Inklusivt den sirkulære veggen i ryggen av trappe og amfiteatret.

Videre inn i bygget er det gjort forandringer i korridorene med tanke på planløsningen. For det første er dørene inn til felles rom for gangene satt i senter så når man beveger seg inn i korridoren ser man tydelig hvor man ender. Det samme gjelder i motsatt retning hvor man får et innblikk inn i de store fellesområdene og resepsjonen. For å gjøre korridorene og inngangen til rommene mindre monotone og kjedelige er det også skapt litt bevegelse i de to veggene i korridorene. Veggene ved inngangsdørene til internatrommene er blitt flyttet bakover så studentene får sin egen inngang til det som skal være deres bolig i et helt år. Tidligere i oppgaven er det satt fokus på at dette skal være en plass hvor elevene kan føle seg trygge og hjemme. Ved å ta vekk de lange kjedelige korridorene som kan få internatet til å ligne mere på en institusjon mener jeg dette blir oppnådd.

5.2 Internatrom

Alle rommene er på lik størrelse for å kunne forandre rommets formål etter skolen behov fra år til år. Det er nedsenket himling på baderom og ved inngangspartiet til ventilasjon og innfelt belysning.

Dublett

I forslag fra arkitekt ble det brukt to forskjellige vindustyper på alle internatrommen. Derfor er det laget et forslag til hvert av disse vindustypene på dublettrom siden det er her arealet må bli best utnyttet. Begge rommene inneholder de samme møblene som er en seng, nattbord, skrivebord med tilhørende kontorstol, garderobeskap, oppbevaring til skotøy og yttertøy samt et hyllesystem på vegg. Kontorstolene som blir brukt kan fungere som både kontorstol og til vanlig bruk, siden det ikke er rom for ekstra stoler i rommet.

Det har vært ønsket å utnytte plassen best mulig, det er derfor lagt til rette for oppbevaring under seng og i hyllesystem over seng. Løsningen i dublettrom 1 gir studentene hvert sitt klesskap noe som ofte kan være en fordel. Vinduet i dette forslaget er 2600*1200 og en brystningshøyde på 900mm. Det er lufting på begge sider i vinduet ved sengene. Denne løsningen slipper inn mer naturlig dagslys i rommet. Felles nattbord er spesiallaget og har to forskjellige nivåer, og tre forskjellige deler – to nattbord som er 660 høyt vendt mot sengene og et forhøyet parti i midten på 900 som går opp til brystningshøyden på vinduet. Denne opphøyde delen gir studentene en følelse av privatliv når de benytter seg av sengen. I resterende del av nattbordet er det oppbevaringsplass.

Baderommet i denne løsningen er egenkomponert med tanke på å få til et naturlig bevegelsesmønster inne på badet. Av den grunn er veggen ut mot korridoren utvidet for å legge inn sisternen og fører rør til dusj. Her er det også tilrettelagt for oppbevaring under servant. Dørene i dusjen er vegghengte svingdører så man har muligheten til å stille de inn mot vegg for bedre plass på badet dersom ikke dusjen er i bruk. Denne løsningen er fortrukket ikke bare på grunn av bevegelse innad på badet, men også mulighet for oppbevaring inne på badet.

I dublettrom 2 er det satt inn en lett vegg mellom i rommet for at seng 2 skal få en ryggstøtte – dette er nødvendig for at studentene som bruker denne plassen skal føle seg komfortable – men det resulterer i at det blir begrenset med naturlig lys ved inngangspartiet. Dette kan også gjøre det litt vanskeligere om man raskt skal forandre romformålet. Vinduet i dette rommet er 1400x1800 bh=100, som gjør at man ikke kan plassere noe i senter av ytterveggen. Størrelsen på garderobeskapet er redusert, og i dette forslaget deles også skapet.

Baderommet i denne løsningen er hentet fra arkitektens forslag med tanke på vannbårne vegger med unntak av utviding av bredden i dusjrommet for å oppnå krav – derfor har også selve størrelsen på badet steget og fått den formen den har fått.

Enklett

I første etasje er det kun tilrettelagt for to enkeltrom. Disse er relativt mindre enn de andre rommene i etasjen og blir derfor benyttet til dette formålet. Innredningen i disse rommene er generelt like som det man finner på dublettrommene. Med unntak av en ekstra stol. I andre etasje kommer det til å være flere enklett enheter i samme størrelse som de resterende rommene.

HC

Som nevnt i intro er disse rommene like store som de resterende rommene på internatet. Rommet inneholder de samme applikasjonene som de andre rommene, men garderobeskap er flyttet lengre inn i rommet for at en rullestolbruker skal kunne få snudd i inngangspartiet og at kravene til generell utforming blir opprettholdt. I henhold til byggforsk sine krav om generell utforming i hybler og på internater kan man redusere 'snusirkelen' til 1300mm under disse omstendighetene, men i plantegningene er det gått ut i fra kravene om at den skal være på 1500mm, for at man skal kunne kalle rommene universelt utformet. På badene på disse rommene blir underskapet under vasken fjernet, for å oppnå ønsket plassbehov.

5.3 Fellesrom med kjøkken

Ved å utforme planløsningen som dette er det også lettere å dele opp de litt mindre fellesområdene som inneholder kjøkkener. Ved å ha kjøkken i de to endene av bygget blir det lettere å fordele studentene på kjøkkene som er i bygget. Flere jeg snakket med tidligere i prosjektet snakket om at det ofte var skitten og rotete på kjøkkenet – noe som ofte gjorde det uhyggelig å bruke dette rommet. Ved å ikke ha kjøkken i de store fellesområdene med resepsjonen har man i hvert fall et stort område hvor man slipper dette problemet her.

Et rom har to kjøkken i senter av rommet, det er åpent mellom under og overskap for å ikke lukke av hele rommet. Men samtidig få et tydelig skille mellom de to kjøkkene. Det er en krittvegg i enden av kjøkkenet som er rett i senter når man kommer inn inngangsdøren. Denne kan brukes til å gi beskjeder fra personal til studenter eller studenter til studenter eller det kan brukes som et virkemiddel til å personalisere rommet mer. Rommet har hovedsakelig tre overordnede soner. Sone en er kjøkkene – som tydelig blir en sone med nedsenket himling og fliser på gulvet. De to resterende sonene hvor man finner spiseplasser og intime sofagrupper. Alt inventar i rommet for utenom kjøkkenet er modul, så det er mulig å innrede rommet etter behov. I disse sonene er det også et modult hyllesystem i hver av sonen som i de store fellesrommene som er til oppbevaring av dekorasjoner, bøker, spill, bilder eller hva enn som skulle være nødvendig.

6.0 Belysning

6.1 Resepsjon, korridorer og stort fellesområde

Både ved hovedinngangen og det store fellesområdet kommer det inn mye dagslys fra de store vinduene som er jevnt plassert langs ytterveggen. Vinduene går fra dekke til himling og er utstyrt med nedsenkbar solavskjerming for at innslipping av sol kan reguleres. Ved hovedinngang er det og i området over senter av fellesområdene er det satt inn skinner til ekstra kunstig belysning. I mitt forslag er det brukt to forskjellige typer lamper. Den ene typen er spotter som spesielt lyser opp trappen i resepsjonen og inngangen for å kunne gi elevene en trygg følelse uansett tid på døgnet. Ved de forskjellige sittegruppene er det bruk pender som henger ned 1000 – 1500mm fra skinnene. I tillegg til å gi godt med belysning i rommene, fungerer også disse pendlene som dekorativ belysning som gir rommet en mer avslappet stemning. I senter av resepsjonsområdet er det spotter som er innfelt i den nedsenkende himlingen som dekker krav til belysning i dette området.

Den nedsenkende himlingen fortsetter inn i korridorene som leder til internatrommene og det samme gjør spottene. Det er ikke noe tilgang til naturlig lys i disse område. Så i tillegg til spottene er det blitt benyttet vegghengte lamper ved inngangen til internatrommene. De vegghengte lampene er i sammenheng med tavler og også finner sted på utsiden av rommene, for at studentene skal kunne personalisere sitt eget inngangsparti. Og at dette kommer tydelig fram når man går gjennom korridorene.

6.2 Internatrommene

Det er tilgang til dagslys på alle internatrom gjennom vinduene man finner på ytterveggen i rommet. Som tidligere nevnt har arkitekten prøvd ut to forskjellige vindustyper på rommene. Et smalt vindu som går fra dekke og omtrent opp til himling, og et bredt vindu som strekker seg over omtrent hele ytterveggen og har en brystningshøyde på 900 mm. Det er tydelig at det

sistnevnte vinduet gir mest naturlig lys på rommet i og med at man får et videre inn slipp av naturlig lys på denne måten.

I tillegg til dagslys er det også brukt kunstig belysning her. I inngangspartiet og på badet er det tilrettelagt for spotter i nedsenket himling. Og i øvrig del av rommet er det en vegghengt lampe. I tillegg til dette er det plassert lamper på nattbord for studentenes komfort. På oversikten over internatrommene kan det virke som at det er altfor lite kunstig belysning i rommene. Dette er ikke tilfelle etter krav fra byggforsk.

6.3 Fellesområde med kjøkken

I disse områdene er det flere store vindusflater so går fra dekke til himling og som slipper inn mye naturlig daglys jevnt inn i rommet. I henhold til daglys er det i sittesone lagt inn kunstig belysning over både spisebordene og sofagruppene. Ved kjøkkenet er det innfelte spotter i den nedsenkende himlingen. I tillegg er det lagt inn spotter under overskap i kjøkkenløsningen for å optimalisere belysning på arbeidsflatene på kjøkkenet.

7.0 Tilnærming til bærekraft

Får å kunne skape bærekraftig utvikling er det tre ting som må stå i fokus; økonomi, miljø og sosiale forhold. Dette er også kjent som The Tripple Bottom Line. I dette prosjektet er det i hovedsakelig fokusert på de sosiale forholdene mellom elevene, men samtidig er det også fokusert på helse og innemiljø i form av universell utforming, ventilasjon, belysning og komfort generelt i bygget for brukerne. I dagens prosjektering er det ikke tatt spesielt hensyn til bærekraft når det kommer til internatbygget. Men i denne tilnærmingen til prosjektet det satt spesielt fokus på bærekraft når kommer til valg av materialer og andre store overflater i bygget. Internatbygget og skolen i seg selv kommer til å bli godt brukt gjennom årenes løp. Skolen kommer til å ha hyppige utbyggingen av studenter og skolen skal også benyttes til andre formål utenom skoleåret så derfor har det vært ønsket å finne materialer som har lang levetid, så man slipper å bytte ut de

store overflatene i bygget etter kort tid som er med på å skjerme miljøet og også redusere utgiftene som kommer med denne type utbygging. Alt av tekstiler som er blitt brukt i prosjektet er merket med EU-blomsten, er brannklassifisert etter europeisk standard og er slitesterke. Produktene blir produsert i Sverige og har relativt kort reisetid. Laminatgulvet som blir brukt i prosjektet er både designet og produsert i Norge, noe som er med på støtte den lokale økonomien. Ingen av materialene brukt i prosjektet inneholder noen av stoffene på Miljøgifts-listen.

8.0 Universell utforming

8.1 Bevegelseshemmede

Redusert bevegelsesevne inkluderer mennesker som har nedsatt gange, balanseproblemer eller nedsatt utholdenhet og hjerte- kar- eller lungesykdommer. Det er derfor satt fokus å ha jevne underlag i bygget – og i tilfeller hvor dette ikke er mulig – som ved den lille høydeforskjellen mellom teppe og laminatgulv i korridorene er det brukt lister for å skape en naturlig overgang mellom lagene – og samtidig redusere snublefaren. Alle dører har lav terskel. Det er tilrettelagt for bred passasje i korridorer og i og rundt fellesområdene. Alt i første etasje ligger på en flate så let er lett tilkommelighet til alle områder i første etasje. I begynnelsen av prosjektet var det ikke tilrettelagt for heis i bygget, men dette ble med senere som gjør at også andre etasje er tilrettelagt for bevegelseshemmende.

8.2 Synshemmede

Å være synshemmet innebærer alt fra det å være blind til nedsatt synsevne til redusert synsfelt. Derfor har planløsningen blitt utformet på denne måten, så bygningen skal være oversiktlig og lett å bevege seg rundt. I fellesområdene er det godt med tilgang til daglys, det samme gjelder internatrommen, det er brukt forskjellige typer solavskjerming på disse områdene for å forhindre blinding. I korridorer hvor man ikke har den samme tilganger er det supplementert med kunstig

belysning etter krav. Kombinasjonen mellom teppe og laminatgulv i gangen viser tydelig skille mellom vegg og gangvei i korridor. Samtidig er teppe med på å skape en sikker avstand mellom ganglinjen og de utslående dørene i korridoren. På baderommene er det stor forskjell mellom farge på gulv- og vegoverflatene etter krav. Det er også brukt tydelig med skilting av heis og toalett i fellesrommene. På utsiden av internatrommen er det også lagt til rette for at personer tydelig kan se hvor de selv bord ved hjelp av skilt som kan utformes selv.

8.3 Hørselshemmede

Mennesker med nedsatt hørsel har ofte vanskeligheter med å oppfatt eller kille ut lyder i lokaler som har dårlig akustikk eller der det er mye støy. Noe som fort kan vise seg å bli et problem i resepsjonsområdet på internatet. Det har blitt satt opp diverse plantevegger som tar opp litt støy i dette området samtidig som at møbler også er med på å dempe støyen i området. I fellesområdet i relasjon til resepsjonen er det brukt tepper på gulvet som demper lysnivået sammen med møblene. Samtidig har den største delen av stolen brukt i dette området sammenhengende rammer – som er med på å redusere den generelle lyden som kommer når stolene blir flyttet på. I senter av resepsjonsområdet er det også nedsenket himling, med lydabsorberende egenskaper som tar opp mye av lyden i senter av bygget. Denne systemhimlingen går vider inn i korridorene og sammen med teppet som er blitt brukt skal lysnivået i korridrområdet være svart dempet – både med tanke på hørselshemmede, men også studentenes komfort når de er inne på rommene.

9.0 Avslutning

Gjennom diverse research, datainnsamling og kreative metoder har jeg kommet frem til en løsning som har fokusert på å dekke behovene til 100 studenter samtidig som at økonomi er tatt i betraktning. Dette har resultert i et bygg som er oversiktlig og tar godt imot alle som kommer inn hovedinngangen. Fellesrom som er tilrettelagt for sosiale samlinger, og internatrommene er tilrettelagt for at man kan trekke seg tilbake og slappe av. Gjennom konseptet Germinate, har plantenes evne til å tilpasse seg forskjellige omgivelser blitt dradd inn i interiørarkitekturen i bygget for å skape områder som kan tilpasses behovene til studentene gjennom årene som kommer. I og med at dette er et nybygg har universell utforming blitt fokusert på tidlig i prosjektet. Samtidig som bærekraft er fokusert på i sammenheng med inn klima og sosiale forhold.

10.0 Litteratur

«- En folkehøgskole med fokus på livsmestring». Folkehøgskolene. Lesedato 25. januar 2018.
<https://www.folkehogskole.no/blogg/en-folkehogskole-med-fokus-pa-livsmestring>.

Aftenposten. *Ensomhet største årsak til frafall i videregående skole*. Lesedato: 29.01.2018.
<https://www.aftenposten.no/meninger/sid/i/OjxV/--Ensomhet-storste-arsak-til-frafall-i-videregaende-skole>

Aftenposten. *Halvparten av elevene som dropper ut, havner hos NAV*. Lesedato: 29.01.2018.
https://www.aftenposten.no/norge/i/BRddQ/Halvparten-av-elevne-som-dropper-ut_-havner-hos-NAV

Ching, Francis D.K. og Binggeli, Corky. 2012. *Interior Design*. 3. utg. Hoboken: John Wiley & Sons, Inc

Ching, Francis D. K. 2014. *Building Construction Illustrated*. 5. utg. Hoboken, N.J.: John Wiley.

Colt, Birgit 1995. *Skoleanlegg – forbedring og fornyelse; grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring*. Kommuneforlaget AS.

Dagsavisen. *Sliter psykisk, slutter på skolen*. Lesedato: 29.01.2018.
<https://www.dagsavisen.no/innenriks/sliter-psykisk-slutter-pa-skolen-1.464669>

Enger, Martine Anseth og Ulven, Ingrid. 2017. *Hvordan kan overvektige motiveres til fysisk aktivitet gjennom en livsstilendringsprosess?* Masteroppgave. Lesedato 9. Mars 2018
<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2458945/Enger-Ulven.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Evje og Hornnes kommune. «Fakta om Evje og Hornnes kommune - Evje og Hornnes kommune». Lesedato 8. mars 2018. <http://www.e-h.kommune.no/fakta.406442.no.html>.

Evje og Hornnes». 2018. *Wikipedia*. Lesedato 6. mars 2018.
https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Evje_og_Hornnes&oldid=18149196.

«Evje og Hornnes - Setesdalswiki». Lesedato 6. mars 2018.
https://www.setesdalswiki.no/wiki/Evje_og_Hornnes.

«Evjeklinikken - Behandling og oppfølging». Lesedato 8. mars 2018.
<https://www.evjeklinikken.no/behandling-og-oppfoelging.aspx>.

«Evjeklinikken - Folkehøgskole under planlegging». Lesedato 8. mars 2018.
<https://www.evjeklinikken.no/aktuelt/folkehogskole-under-planlegging.aspx>.

Evjeklinikken. «Om Evjeklinikken». Lesedato 8. mars 2018. <https://www.evjeklinikken.no/om-evjeklinikken.aspx>.

Wikipedia. «Evjemoen». 2017. Lesedato 20. April 2018
<https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Evjemoen&oldid=17683457>.

Evje og Hornnes kommune. «Evjemoen næringspark AS ». Lesedato 8. mars 2018. <http://www.e-h.kommune.no/evjemoen-naeringspark.403972.no.html>.

--- «Historie ». Lesedato 8. mars 2018. <http://www.e-h.kommune.no/historie.406446.no.html>

«Evjemoens historie i korte trekk - Evjemoen Næringspark AS». Lesedato 8. mars 2018.
<http://www.evjemoen.no/historie.311003.no.html>

«Folkehøgskolen Helse - Setesdalswiki». Lesedato 8. mars 2018.
https://www.setesdalswiki.no/wiki/Folkeh%C3%B8gskolen_Helse.

Folkehøgskolene. «Dette er folkehøgskole». Lesedato 15. april 2018.
<https://www.folkehogskole.no/om-folkehogskole>.

«Folkehøgskoler i Norge». 2017. *Wikipedia*.
https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Folkeh%C3%B8gskoler_i_Norge&oldid=17956504.

Forskning.no. *Holdes utenfor*. Lesedato: 29.01.2018. <http://www.forebygging.no/Kronikker/--2015/Unge-utenfor-har-falt-mellom-flere-stoler/>

Forebygging.no. *Unge utenfor har falt mellom flere stoler*. Lesedato: 29.01.2018.
<http://www.forebygging.no/Kronikker/--2015/Unge-utenfor-har-falt-mellom-flere-stoler/>

Gukild, Emil. «- Ensomhet største årsak til frafall i videregående skole». *Aftenposten*. Lesedato 4. juni 2018. <https://www.aftenposten.no/article/ap-OjxV.html>.

Hopen, Kristine. 2016. «Selvverd og frafall i skolen : en kvalitativ studie om sammenhenger mellom selvverd, fravær og tanker om å slutte på skolen i videregående opplæring». Masteroppgave. Lesedato 9. Mars 2018 <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2453240>.

Imsen, Gunn. 2014. *Elevenes verden: innføring i pedagogisk psykologi*. 5 utg. Oslo: Universitetsforlaget

iTro. «Dette må du vite om generasjon prestasjon». Lesedato 2. mai 2018.
<https://itro.no/ilivet/dette-ma-du-vite-om-generasjon-prestasjon/>.

Karlsen, Pål Johan. 2014. «Aslak Fyhri, Åshild L. Hauge og Helena Nordh (red.): Norsk miljøpsykologi - mennesker og omgivelser». *Tidsskrift for Norsk psykologforening* 51 (3): 237–237.

Lerdahl, Erik. 2007. *Slagkraft: håndbok i idéutvikling*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Lillemyr, Ole Fredrik. 2013. *Motivasjon og selvforståelse*. 2. Utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Nordby, Camilla. 2014. «Er sosial kompetanse et nyttig begrep for forståelsen av drop-out i skolen og arbeidsledighet?». Masteroppgave. Lesedato 9. Mars 2018
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/226668>

Norling, Alexandra Kristina. 2010. *Fysiske, psykiske og sosiologiske barrierer knyttet til fysisk aktivitet blant overvektige*. Masteroppgave
https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2438734/Master_thesis.pdf?sequence=2&isAllowed=y

NTB. «Slankeklubb i Aust-Agder vil starte folkehøyskole». Nettavisen. Lesedato 8. mars 2018.
<http://nettavisen.no/artikkel/3423262242>.

Sando, Svein. 2008. «Arkitektur, sansing og identitet». *Kirke og Kultur* 112 (04): 326–38.

Skaalvik, Einar, M & Skaalvik, Sidsel. 2015. *Motivasjon for læring: teori og praksis*. 1 utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Sortland, Siri Persdatter. 2015. *Skolen som sosial møteplass: en studie av ungdomsskoleelevers opplevelse av sosialt liv og trivsel på skolen i relasjon til skolearkitektur*. Masteroppgave.
<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2385020/Siri%20Persdatter%20Sortland.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Steinbo, Tone. 2006. *Fargene forteller: Om fargenes betydning – symbolsk, psykologisk og estetisk*. 4. Oppslag. Cappelen Damm.

Store norske leksikon. «Identitet». 2018. Lesedato 8. mars 2018. <http://snl.no/identitet>.

Sykepleien. «Nordmenns helse under lupen». 2016. Lesedato 31. mars 2018.
<https://sykepleien.no/2016/03/nordmenns-helse-under-lupen>

SØF-rapport. «Frafall fra videregående opplæring og arbeidsmarkedstilknytning for unge voksne». Lesedato 7. februar 2018. http://www.sof.ntnu.no/SOF%20R_07_09.pdf

«Pedagogisk arkitektur - 69631832.pdf». Lesedato 5. februar 2018.
<http://bora.uib.no/bitstream/handle/1956/4047/69631832.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Power, Jacqueline. 2014. «Interior Space: Representation, Occupation, Well-Being and Interiority». *Temas de Disseny* 0 (30): 10–19.

Wikipedia. «Prinsens gate (Oslo)». 2017. Lesedato
[https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Prinsens_gate_\(Oslo\)&oldid=17846413](https://no.wikipedia.org/w/index.php?title=Prinsens_gate_(Oslo)&oldid=17846413).

Rognmo, Line Søndergaard. 2016. «Borgen Ungdomshjem», november.
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2419411>.

Teigen, Karl Halvor. 2016. «motivasjon». *Store norske leksikon*. <http://snl.no/motivasjon>.

Tili:ut «Hva er psykiske plager og lidelser?» Lesedato 3. mai 2018. <http://tiliut.no/psykisk-helse-2/hva-er-psykiske-plager-og-lidelser/>.

Viken, Karoline. 2012. «Forebygging av frafall i videregående skole : hvordan er tidligere elever sine erfaringer med rådgivning og frafall i videregående skole, og hva kunne rådgiveren gjort annerledes?» 74 s. <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/139180>.

Vedlegg 1 – Befaring Evjemoen

Motto Evjeklinikken

Evjeklinikken fra nordside

Evjeklinikken fra nordside

Evjeklinikken fra sørside

Her skal skolen ligge

Her skal skolen ligge

Vedlegg 2 side 1/2 – Befaring Solborg Folkehøyskole

Ligger i Stavanger – ikke langt unna sentrum. Skolen ble etablert i 1913. De flyttet til området de er på nå i 1919. En av familiemedlemmene min gikk på denne skolen, så befaringen ble gjennomført som en del av en familiehelg på skolen. I sammenheng med denne familiehelge ble jeg værende igjen et par dager, så jeg fikk opplevd skolen når alt av familie og venner var på besøk og når det kun var studenter til stede. Jeg fikk snakket med mange studenter og fikk opplevd en hverdag på en folkehøyskole - som jeg fikk veldig mye ut både på grunn av at man fikk skapt en dialog med elevene, man fikk sett hvordan de bodde i hverdagen, og hva de brukte tiden sin til. Noe man virkelig får opplevd når man tilbringer lengre enn et par tider på området. Det ble ikke fotografert under oppholdet.

Kjører opp en mindre veg for å komme til skolen – kan så vidt se skolen før man svinger inn på parkeringsplassen, dekket av hekker og grønne områder rundt. Første man ser er en eldre villa som skiller seg sterkt ut i fra de andre byggene på skolen og den grønne plenene som ligger rundt. Hovedinngangen ligger bak villaen. I stort bygg som inneholder både matsal, dagligstue, diverse klasserom og deler av internatet. Til høyre for dette bygget ligger den resterende internatene

Resepsjonen er enkel med terazzo på gulvet og hvite vegger. Det er dekorert med bilder av alle som går på skolen tatt av studenter på fotolinjen – dette får skolen til å virke veldig personlig selv om det er over hundre elever som går på skolen. Samtidig livner det opp det ellers nokså triste og utdaterte interiøret. Det er veldig vanskelig å finne fem på skolen – det er en skole som er bygget på og bygget på – dette gjør at man får flere halvetasjer. Man må ned en trapp, så opp en halv trapp FRO å komme dit man skal. Dette er veldig komplisert om man er besøkende og ikke er helt sikker på hvor man skal. Matsalen er stor og oversiktlig med langbord på hver av siden ved vinduene. Det blir satt ut og servert mat i midten av rommet. Her går alle opp ette tur for å hente seg det de trenger. Dagligstuen er akkurat som inngangspartiet tålig utdatert. Her er det mange mennesker når jeg er på besøk. Mennesker ser på fotball og koser seg i sofaene, og andre sitter ved flere av bordene som er inne i rommet og snakker og underholder seg selv. Det er åpne hyller rundt om i rommet hvor det er plasser spill, tegnesaker og annet utstyr til inneaktiviteter.

Vedlegg 2 side 2/2

Dette ser veldig rotete ut med så mye i åpne hyller – men det gir fremdeles en oversikt over hva som er der når man ikke har vært der før. Jeg personlig tror ikke dette rommet hadde vært like koselig uten de store vinduene og døren som går ut til et hageområde på utsiden. Veggene er i en gulnet trefarge og rommet virker veldig innestengt og trist – som sagt sett bort i fra vinduene.

Jeg fikk bare muligheten til å se på en del av internatet når jeg var der. Dette var den eldre delen med fem-seks enkeltrom og tre-fire dobbeltrom. I to av disse rommene bodde miljøarbeider som bodde på skolen for billig bolig og kost og hjelp til med aktiviteter om kveldene, men gikk på universitetet på dagtid. Disse rommen var eldre – men det så ut som de hadde prøvd å modernisere dem litt med et strøk eller to maling i hvitt, mens vinduskarmen fremdeles var i trekvitt. Skapene var innebygde i veggen og skapdørene både knirket og knirket når de ble åpnet. Skrivebordene på rommene var veldig store – også i tre med en form for hylle på skrivebordet. Det så ut som disse skrivebordene hovedsakelig ble brukt til å ‘slenge’ ting på som maniske visste helt hvor skulle. Dette fikk de til å se veldig rotete ut. Noen hadde vært ute å handlet seg egne gardiner, men hos de som ikke hadde det var gardinene i et gammeldags rutete rødt mønster. Inngangsdøren til rommene var også i en dus blåfarge som fikk rommen til å se ut som sykehusdører – dette var enda mer forsterket ute i gangene hvor disse dørene var satt oppmålt en av de tristeste gulfargene jeg har sett.

Vedlegg 3 side 1/4 – Observasjon HK

Jeg har gjennomført en objektiv analyse av hoved resepsjonen – også kalt besøksresepsjonen på Høyskolen Kristiania. Dette er gjort som en del av research til bacheloroppgaven min hvor jeg skal utforme et lignende område. Resepsjonens målgruppe er studenter på høyskolen Kristiania og besøkende. Resepsjonen ble observert i 2-3 timer for å kunne studere bruken av rommet og bevegelsesmønstre.

Objektiv observasjon

Skolen ligger i Prinsensgate 7-9. Gaten ligger et kvartal nedenfor – og går parallelt med Karl Johan. Det er relativt få mennesker her i forhold til hovedgaten og de fleste utenfor bygget er studenter. Bygningen skolen ligger i ble oppført i 1899 for Christiania Handelsbank og er tegnet av arkitekten Bernhard Steckmest(WIKI). Fasaden er blitt bevart, men innsiden er renoverert etter de forskjellige brukerbehovene opp gjennom årene. I 2013 tok Høyskolen Kristiania over bygningen for å utvide skolen.

Inni bygningen er det tydelig at den er blitt totalrenoverert. Man kommer først inn i et vindfang som kun inneholder tepper og en automatisk skyvedør som fører videre inn i bygget. På innsiden av skyvedørene er resepsjonen på høyre side som er i en lyst hvitbeiset tre og har bokstaver i sølv som sier besøksresepsjon. På venstre side er det lagt til rette for utstilling av brosjyrer og dekorasjon. Dette står opp mot en vegg som dekker heisen som går opp gjennom bygningen. Veggene som rammer inn heisen er malt i en sterk rød farge som står veldig i kontrast til de hvite og svarte fargene man finner på alle de andre veggene i resepsjonen. Rett ovenfor heisen finner går trappen opp gjennom bygningen. Det er mellom inngangen og trappen det er mest trafikk. I etasjene over resepsjoner er det klasserom og dette er antatt å være grunnen for den store trafikken.

Videre inn i resepsjonen er rommet delt i to soner. I sone en er takhøyden på 3400mm. I taket er det systemhimling i formatet 60x60, med hver tredje rute som heldekkende belysning. Den ene vegg som skaper sonen er den sterke røde heiseveggen, de to andre veggene i denne sonen er svart. På den røde veggen henger det et flertall av bilder i forskjellige størrelser og som har forskjellig innhold. På den lengste sorte veggen er det en inngang til to toaletter for studenter.

Vedlegg 3 side 2/4

På den korte sorte veggen er det flere forskjellige hyller som inneholder diverse utstillinger med forklaringer. Gulvet i denne sonen er mørkegrå fliser med spill i formatet 60x120cm som går helt fra inngangen, inn i bygget og slutter i møte med sone to. I senter av disse tre veggene er det plassert sofamoduler, diverse godstoler og små kaffebord. Alle møblene er i forskjellige gråtone – og noen av stolene har trebein som går igjen med resepsjonsdisken, det samme gjør bordene. Stoffet på møblene er i grovt ull – antatt for å dempe lyden i denne – og de travle sonene rundt. Under sittemøblene er det et stort rødt-oransje teppe. Studentene eller de besøkende som bruker dette område bruker det til venting – enten på bekjente eller på at klassene skal starte. I skolens matpause mellom 1100 og 1145, var det mange som brukte området til akkurat dette. Møblene blir brukt om hverandre og det var ikke tydelige tegn på at noen ble foretrukket.

Sone to ligger rett ved siden av sone en på langsiden. Det er hvite søyler mellom de to sonene så man får et relativt tydelig skille. Her er takhøyden hele 19200mm, som vil si at her er det åpent helt opp til taket som består av et glassarierie. Dette gir denne sone veldig mye naturlig dagslys. De tre veggene i denne sonen er alle hvite, men fra andre etasje og oppover veksler hvitfarger med glassvinduer som går inn i forskjellige klasserom og kontorer som er i bygget. På langveggen er det diverse dekorasjoner i form av plantevegger og kunst. I denne sonen er gulvet i et lyst format enten av type vinyl eller linoleum. Alle møblene i denne sonen er på hjul, så møbleringen kan forandres etter behov. Møblene som er i rommet er noe som ser ut som spesiallagde møbler. De har en benk på den ene langsiden som er ca. 120cm, knagger på begge kortsidene, og er kledd i stoff på den siste langsiden – som også er baksiden av møbelet. Dette er antatt å brukes som et lyddempende virkemiddel i og med at det er veldig dårlig akustikk i denne sonen. Det er 12 – 16 av dette møbelet i rommet. Stoffet på disse møblene er også i et grovt ullstoff i forskjellige rød/oransjetonede farger samt noen grå. Det er også plassert flere skrivebord rundt om i rommet med vit overflate og metallben – i sammenheng med disse er det plassert fire stoler til hvert bord som har sete i hard plastikk i rød, oransje og gråfarger, med fire metallben – disse lager veldig mye lyd på det harde gulvet. I denne sonen sitter studenter å arbeider og det er det området er beregnet til i en viss grad. Det er ikke tilrettelagt for arbeid med tanke på strømuttak.

Vedlegg 3 side 3/4

Også på langveggen i denne sonen er det inngang til toaletter, men her er det også en lite sofagruppe og kaffemaskiner på en kjøkkenbenk. Sofagruppen i dette området blir brukt hele tiden. Den er mye mer adskilt en sofaområde i sone en.

I tillegg til disse to hovedsonene, er det også et intimt område under trappen. Ved hjelp av maskiner som selger snacks og drikke, blir dette området skilt av fra det andre to sonene. Her er det plassert to sofaer med lyddempende vegger.

Subjektiv analyse

Etter snart tre år på Høyskolen Kristiania er jeg fremdeles forvirret over hvilken inngang som regnes som hovedinngangen og hvilken resepsjon som er hovedresepsjonen. Etter samtale med studenter i klassen har vi kommet frem til at det er denne som hovedsakelig er for besøkene, og den andre som er for studenter, men dette skal ikke sies med sikkerhet enda. Jeg liker byggene på utsiden veldig godt. Det er spennende samespillet som er de vidt forskjellige utsidene og helhetligheten inne i byggene. Selv om det er tydelig at det er forskjellige bygg får man en sikker følelse at skolen er helhetlig på innsiden.

Jeg har personlig ikke brukt denne resepsjonen noe spesielt gjennom mine år på skolen utenom til venting på andre studenter. Jeg har selvfølgelig snakket med bemanningen i resepsjonen et par ganger og går ofte gjennom denne delen av skolen til å komme til klasserommene vi skal være i. Eller har jeg brukt venteområde i sone en et par ganger når jeg skal møte andre studenter. Personlig liker jeg ikke dette venteområdet veldig godt. Når man sitter der føler man veldig raskt at man blir beglodd fra alle kanter. Ikke bare av de som sitter å arbeider i sone to men også av alle de som går mellom hovedinngangen og skal videre opp i andre etasjer. Selv om dette er ubehagelig er møblene i området veldig gode, og man føler til en viss grad at man kan slappe av selv om man kun er der fordi man venter på noen. Det er også veldig praktisk å ha toalettene så nærme. Dekorasjonene som er i rommet har jeg i grunnen ikke lagt noe spesielt merke til.

Vedlegg 3 side 4/4

Jeg vet ikke om dette er fordi de så å si går inn i interiøret eller om det er fordi jeg ikke har tilbrakt lang nok tid i sonen.

Jeg tror jeg kan telle på en hånd hvor mange ganger jeg har sittet å arbeidet i denne sonen – og det er inkludert denne observasjonen. For det første er det mere interessant å se på menneskene som kommer til skolen, for det andre er akustikken helt forferdelig i denne sonen. Man blir helt ør i hodet av å sitte her. Men dette kan være noe kun jeg reagerer på, fordi det alltid er mennesker her. Jeg liker veldig godt de spesiellagde møblene fordi de gir deg privatliv selv om du sitter i et stort åpent området. Glassarteriet er også med på å trekke opp denne sonen fordi det gir så utrolig godt lys som det er godt å sitte under spesielt når det er fin vær.

Alt i alt er det fine områder, men det er for stor gjennomgang og dårlig akustikk for at man kan være der over lengre perioder.

Vedlegg 4 – Intervjuguide Alf Tore Moen

- Har jeg forstått det riktig at målgruppen for skolen er ungdom fra 16 år og oppover med livsstilutfordringer som vekt, psykiske utfordringer og mobbing?
 - Hvordan skal alle disse behovene dekkes?
 - Mener du at de går over i hverandre? Henger sammen?
- Hva vil du si kommer til å bli hovedforskjellen på Evjeklinikken og FFH?
 - Med tanke på opplegg – forebygging vs. Fiks
- Hva er ønsket formål med skolen?
- Utsagn om folkehøyskoler; *Store deler av læringsaspektet på en folkehøyskole foregår på fritiden i individuelle og sosiale sammenhenger.*

Jeg regner med at det er gjort tiltak i undervisningen som skal hjelpe med livsstilsendringene? Er dette gjort ved andre aspekter ved skolen?

 - Måltider
 - Skolebygget
 - Fritidstilbud
- Hvilke retningslinjer og restriksjoner har arkitekten fått når det kommer til prosjekteringen av skolen? Er dette noe jeg kunne fått tilgang til?
 - Ingen småkjøkken i studenthuset?
 - Ingen definerte 'fellesarealer' – kun innhukk i gang?
 - Klasserom i samme lokale som internatet?
 - Antall internatrom?
 - Penger
 - Størrelse
 - Vaskerom?
 - 'Lærerværelse'?
- **Skal Majorstuen/Obersten (lokalet med storkjøkken) også være en del av skolen? Skal dette projekteres av dere? Hva skal den bli brukt til?**
- I en artikkel i aftenposten sies det at det er hentet inspirasjonen fra danske lignende skoler. Er inspirasjonen hentet fra Højskolen Skærgården kun relater til linjene og pensum?
- Tegningene arkitekten har utviklet skal bli brukt i min bacheloroppgave – etter innlevering kommer den til å bli offentliggjort. Har du/dere noen restriksjoner mot dette?
- Dette intervjuet kommer også til å bli dokumentert og henvist til i den skriftlige delen av oppgaven – og kommer også derfor til å bli offentliggjort. Har jeg din tillatelse til å bruke din besvarelse på spørsmålene i oppgaven?

Hvis ja; Har jeg din tillatelse på å navngi deg i oppgaven – eller ønsker du å forbli anonym?

Vedlegg 5 side 1/2 – Intervjuresultat Alf Tore Moen

Intervju med daglig leder på Evjeklinikken; Alf Tore Moen. Ønsket å få svar på forskjellige spørsmål jeg hadde til prosjektet – både med tanke på selve skolebygningen, krav han hadde til arkitekt og formål og diverse annet relatert til skolen. Se VEDLEGG XXX for intervjuguide. I forkant av intervjuet hadde jeg gjort mye research rundt skolen på nettet – både på deres hjemmeside og artikler som hadde blitt skrevet om skolen generelt. Med tanke på skolen og dens formål fikk jeg vite at de allerede nå til høsten skal begynne med noen av linjene for å teste dem ut. Et par dager etter at jeg var der skulle de ha en samling med nøkkelpersoner for skolen som skulle sette opp en planer for de forskjellige emnene skolen skal dekke og hvordan de skal gå videre frem. Planen han har for å klare dette er å ha et bredt spekter av fagpersoner både innen pedagogikk, helse og personal med erfaring fra evjeklinikken for å kunne dekke behovene skolens målgruppe.

Vi fikk også snakket litt om planene hans for skolen utenfor skoleåret og hvordan de kunne få utnyttet skolebygningen best mulig. De var allerede i forhandlinger med diverse bedrifter i Evjeområde innenfor turisme, hvor de har tenkt å tilby skolen som en base for overnatting for turister som er på vei oppover dalen – i og med at det kun finnes et hotell på Evje med begrenset antall overnattingsplasser. Setesdal har også et regionråd som er et samarbeid mellom alle kommunene i Setesdal. Her skal det utlyses forskjellige kontrakter når det kommer til gjennomføringen av prosjekteringen. Dette blir gjort for å bruke lokale bedrifter og entreprenører som gir gevinst til lokale bedrifter.

Når det kommer til bebyggelsen, fikk jeg avklart at det skulle være plass til 100 elever på skolen. Måltider skal foregå i en separat bygning som allerede er på område – i samarbeid med Evjeklinikken og deres pasienter. Jeg fikk også sett noen nyere tegninger denne dagen som viser utviklingen til arkitekten og hennes team. Her er det satt inn litt flere fellesområder og vaskerom – samtidig som at de nå har definert de universelt utformede rommene bedre. Det er også planlagt å skape et stort fellesområde i midten av den u-formede internatbygningen. I tillegg til dette er det også kommet en administrasjonsbygning som skal inneholde flere klasserom og også kontorer for lærere, psykologer, helsesøstre og lignende.

Vedlegg 5 side 2/2

Etter de første planene for skolen ble ferdigstilte har Moen og arkitekten vært i kontakt med fylkesmannen(?) og blitt fortalt at det kan spares veldig mye midler på å ha dobbeltrom på internatet istedenfor kun enkeltrom. Dette er noe arkitekten arbeide med å få utført akkurat nå, men om jeg ønsket å få mere konkret informasjon rundt dette burde jeg kontakte henne direkte. Moen mener at dette også er en måte å få elevene til å bli mere sosiale på, og at man kan lære og vokse mye som person ved å dele rom med en felles student. Etter å ha studert de første tegningene la jeg også merke til at det ikke var noen te-kjøkken eller små kjøkken inne på internatet – dette var også noe jeg hadde spørsmål til. Moen forklarte at de per dags dato ikke er beregnet for dette i planen, men at det kunne vært en god ide å få inn dette til studentene. Jeg hadde også lest en artikkel hvor det stod at store deler av inspirasjonen til denne folkehøyskolen var hentet fra diverse lignende skoler i DK, Moen sier at dette ikke helt er tilfelle og at den største delen av inspirasjon er hentet direkte fra Evjeklinikken.

Vedlegg 6 – Intervjuguide Anita Ommundsen

- Hva er skolebyggets konsept? Hvordan har du/dere kommet frem til det?
- Hvordan vises konseptet i planlegningene?
- Hvorfor har dere valgt å ha klasserommene i samme lokalet som internatet? Og hvorfor er de plassert så langt fra hverandre?
- Har dere under utviklingen tenkt på interiøret i bygningen? I henhold til bevegelsesmønster, trivsel, ++
- Er brukere tatt i betraktning under utviklingen eller er det fokusert mest på det tekniske? Hvorfor?
- Skal det heis inn i bygningen? I så fall hvor? (I henhold til universelle utforming også i andre etasje)
- Har dere på noe måte tatt hensyn til formålet med skolen når det kommer til planleggingen av skolebygningen/-område?
- **Skal Majorstuen/Obersten (lokalet med storkjøkkenen også være en del av skolen? Skal dette prosjekteres av dere? Hva skal den bli brukt til?**

- Tegningene dere har utviklet skal bli brukt i min bacheloroppgave – etter innlevering kommer den til å bli offentliggjort. Har du/dere noen regler eller restriksjoner når det kommer til videreformidling av deres tegninger?

- Dette intervjuet kommer også til å bli dokumentert og henvist til i den skriftlige delen av oppgaven – og kommer også derfor til å bli offentliggjort. Har jeg din tillatelse til å bruke din besvarelse på spørsmålene i oppgaven? Hvis ja; Har jeg din tillatelse på å navngi deg i oppgaven – eller ønsker du å forbli anonym?

Vedlegg 7 side 1/2 – Intervjuresultat Anita Ommundsen

Intervju med arkitekten som har ansvaret for å tegne skolen og område rundt; Anita Ommundsen. Ønsket å få svar på hvordan hun arbeidet med prosjektet, hvilke retningslinjer hun hadde fått fra arbeidsgiver og hva hun ønsket at det endelig resultatet skulle se ut. Hun forteller at formen på bygningen var satt av oppdragsgiver. Det var litt tilfeldig at hun fikk oppdraget. Hun var engasjert i starten til å tegne et nytt tilbygg av det gamle gym/treningsområdet i sammenheng med utbygging av et basseng. Etter hvert som dette oppdraget skred frem, ble det ønsket at hun så nærmere på utviklingen av en ny folkehøyskole. Hun ble bedt om å komme med et forslag til bygget veldig fort – de første tegningene var bare for å vise til plassfordelingen i bygget og hvor stort det kom til å være hvis alle ønskede behov skulle dekkes. Selv om formen var forutsatt ønsket Ommundsen å utfordre den litt så den ikke skulle bli for monoton. Hun valgte derfor å kutte hjørnene på bygget litt og legge til 'klossen' ved inngangen så det ble litt bevegelse i bygningen. Med tanke på den knappe tiden var hun også veldig fornøyd med at formen på bygningen var satt – da dette gjorde det lettere å komme i gang med prosjektet. I tillegg til gymsal/baderom, internatet og administrasjonsbygningen jobber hun også med å tegne om Majorstuen som skal brukes som felles kantine for Evjeklinikken og folkehøyskolen samtidig som at det skal inn noen klasserom og et auditorium. Hun har et mål at utsiden av byggene hun arbeider med skal passe sammen, så man får en helhet i arkitekturen på området. Dette kan også ha noe med den allerede fastsatte formen på bygningen som ligner veldig på flere av brakkene man finner ellers på området.

Ommundsen har videreutviklet konseptet rundt grunnformen til folkehøyskolen, som var et låst punkt hos oppdragsgiver. Arkitekturen har her blitt formet utifra denne ene og tydelige begrensningen og gitt tydelige rammer for utformingen rundt behovene til folkehøyskolen. Samtidig som at hun har tatt hensyn til den omkringliggende bebyggelse/ område og dens historikk som tidligere militærforlegning. Stramme linjer, gjentakelser og symmetri er brukt for å gjøre arkitekturen kompatibel og hensynsfull oppimot den eldre bebyggelsen, samtidig som flater er blitt brutt opp av asymmetri for å skape nye momenter i et ellers så strengt arkitektonisk område.

Vedlegg 7 side 2/2

I begynnelsen av prosjektet var det litt tilfeldig med rammene – dette fordi selve lære konseptet og temaet for denne folkehøyskolen enda ikke var fastsatt. Men hun fikk beskjed om at det skulle være 100 soveplasser på skolen samt et bad per rom. Etter som at prosjekter har blitt sett opp imot andre lignende folkehøyskoler, regler og krav fra fylke og budsjettet er det blitt gjort store endringer og rammene har blitt mere tydelige. De fleste valg som blir tatt i henhold til selve bygget er tatt med tanke på behov for 100 elever samt økonomi.

Under forprosjekteringen av skolen er det først tatt hensyn til diverse krav og regler fra bygge loven og tips fra Byggforsk. Utenom disse har hun brukt egen erfaring til å skape rom som hun tror kan være trivelige for elevene og lærerne. Ommundsen sier hun tror og mener at skolen kommer til å være attraktiv for målgruppen på grunn av at den er ny og skolens konsept også er nytt – og at helseaspektet av skolen er hovedsakelig det som kommer til å trekke til seg elever. Fokuset med dette prosjektet har også vært på å skape uteområder som kommer til å bli godt brukt av både elevene på skolen og Evjeklinikken.

Gjennom intervjuet fikk jeg en grundig innføring av tanker – både hennes og andre som arbeider med prosjektet om de forskjellige prosessene de bruker til å komme frem til løsninger.

Vedlegg 8 – Intervjuguide dybdeintervju

Generelt

1. Når bodde/gikk du på en internatskole?
2. Hvor gammel var du når du gikk på skolen?
3. Hvilken type skole?
4. Hvor lenge?
5. Hvordan var det å gå på en internatskole?

Internat

6. Bodde du alene eller sammen med andre på rommet?
7. Hvordan var denne opplevelsen?
8. Kan du beskrive opplevelsen med å bo på et internat i sin helhet?
 - a. Fordeler
 - b. Ulemper
9. Hvilke ting hadde du på rommet ditt? Av møbler, fasiliteter?
10. Var det noe du savnet å ha på rommet ditt?

Fellesområder

11. Hvilke fellesrom var det?
12. Ble de brukt mye i forhold til soverommene?
13. Hvor fant man oftest flest mennesker i lokalet?
14. Annet

Vedlegg 9 side 1/2 – Intervjuresultat dybdeintervju

Generelt

Å flytte inn på en internatskole som førstegangsutflytter viser seg å være en trygg overgang. Det å ha et felleskap, en sikker plass å bo og regler å følge er grunnen til denne trykghetsfølelsen. Det vises også at de som bodde på internatskole på videregående der de hadde et valg om de ville bo på internatet – valgte denne bolig situasjonen ut i fra pris. Hvor de som gikk på folkehøyskole ikke hadde noe valg.

Internatrommene

Det var 3 av 5 intervjupersoner som bodde på dobbeltrom på internatet. Intervjuperson 1 sier at det å gå på en internatskole og dele rom med noen er veldig sosialt både på godt og vondt. Det kommer også tydelig frem fra intervjuene at man ikke har muligheten til å ha mye alenetid på rommet – det er litt variasjon om intervjupersonene foretrakk dette eller ikke – noen liker det med å alltid ha en person rundt seg hele tiden mens andre trenger alene tid, noe de ikke fikk på dobbeltrom. Intervjuperson 5 sier at på deres rom var rommet så godt som delt i to – ‘min’ del og ‘din’ del, mens hos intervjuperson 2 og 3 var det mere fritt siden de enten delte skap eller skrivebord.

Alle jeg har intervjuet har hatt det samme på rommet sitt; seng, nattbord, skap, skrivebord og kontorstol. Et par av intervjupersonene har også hatt vask og speil på rommet. Alle fortrakk å ha vask og speil på rommet sitt så de kunne stille seg der, selv om flere av dem kunne ønske de hadde et eget bad på rommet – selv om det bodde på ene eller dobbeltrom. På Folkehøyskolen Helse skal det være bad på hvert rom. Flere av intervjupersonene hadde også en ‘godstol’ på rommet som ble brukt når de fikk besøk. Intervjuperson 4 sier at det kun var henne og annen person på internatet som hadde sovesofa – de bodde alene – men de andre ønsket også dette. Er det for å ha sitte plass på rommene eller det med å ha en ekstra soveplass med besøk?

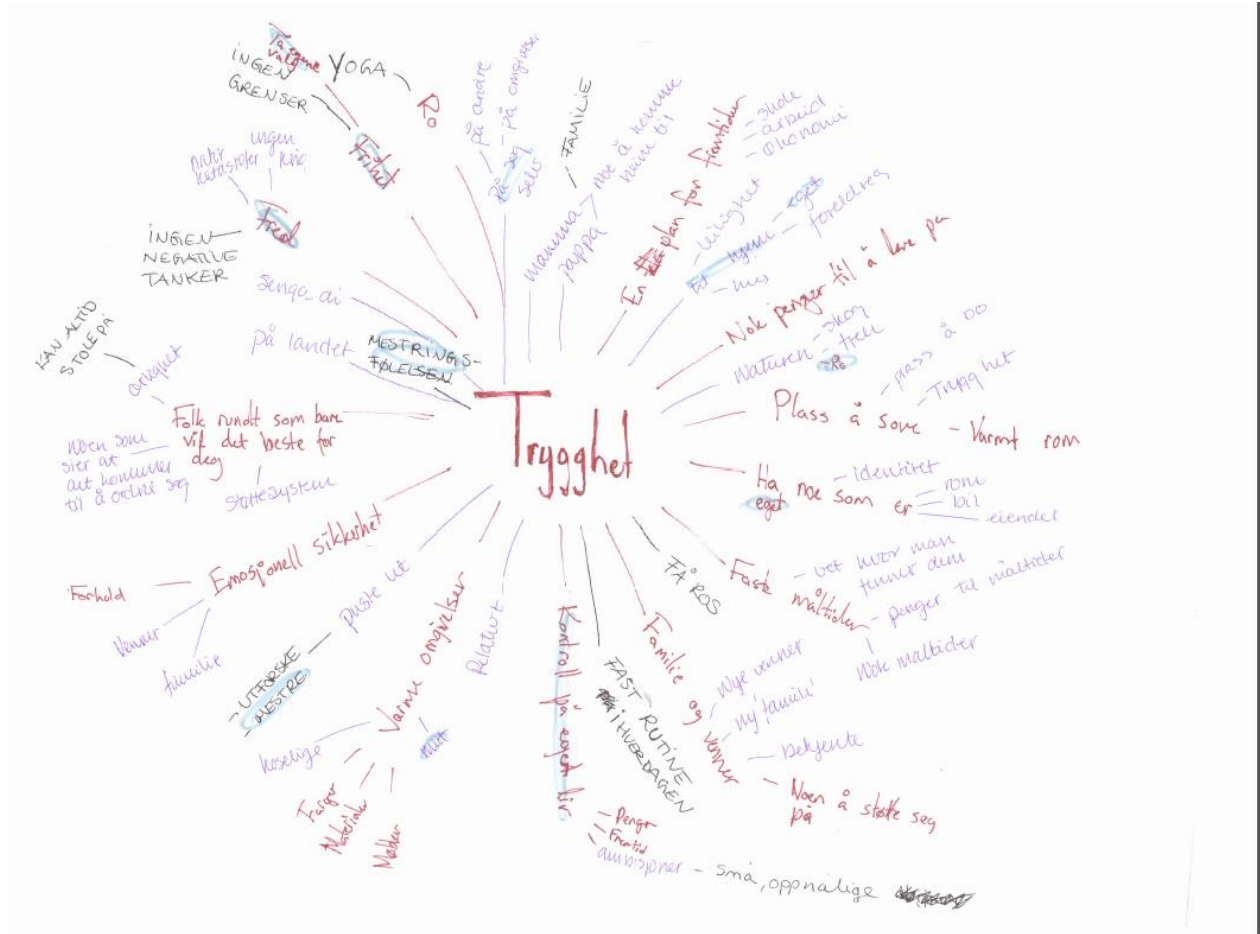
Vedlegg 9 side 2/2

Intervjuperson 1, 2, 3, og 4 er jenter og de sier at det til tider var lite skaplass. Nummer 4 handlet inn ekstra modul for å ha på rommet til klær, mens nummer 3 sier at hele huset – som var deres internat – ble brukt til oppbevaring, noe som gjorde at det ofte var rotete på fellesområder. Dette er noe som må tas hensyn til i oppgaven spesielt siden store deler av internatet skal bestå av dobbeltrom. Intervjuperson 5 sier at det er veldig tomt på rommene, ikke dekorasjoner/tilrettelegging for å ha dekorasjoner på rommet. Rommet blir derfor veldig tomt, selv om det ligger ting rundt over alt i form av rot.

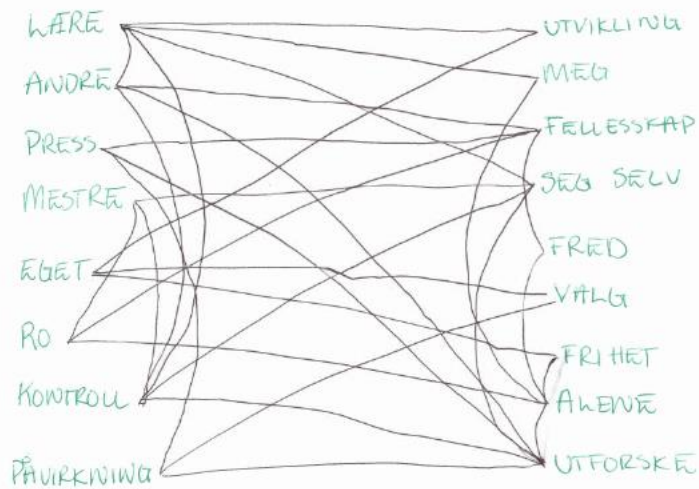
Fellesområdene

Antall og størrelsen på fellesområdene varierte mye blant de jeg snakket med. Alle intervjupersonene jeg snakket med hadde en form for fellesområde inne på internatet, med unntak av intervjuperson 2. Det å ikke ha en fellesplass hvor alle kunne samles gjorde at de ofte oppholdt seg på rommet på fritiden. De intervjupersonene som gikk på folkehøyskole hadde ofte to forskjellige fellesområder; et i gangen hvor de bodde som ble delt med et fåtall av studenter på skolen og et eller flere større områder som ble brukt av hele skolen. Det var stor variasjon hos intervjupersonene om de foretrakk de små eller store fellesområdene. Noen foretrakk de som var felles for hele skolen fordi her var det alltid mennesker og finne – det var tilrettelagt for at store grupper kunne bruke område samtidig til forskjellige formål som for eksempel tv-titting, spilling, avslapping og samtale. Sosiale aktiviteter som gjøres i fellesskap. Et rom som ble brukt mye på folkehøyskolene var spillrom. Andre foretrakk de mindre fellesområdene hvor de var mer intimt å være og ikke alle hadde tilgang uten invitasjon. Intervjuperson 3 sier at stuen de hadde på sitt internat ble brukt flittig. Dette trodde hun var på grunn av at internatet deres var et eldre hus som hadde blitt omgjort til internat og dette gav fellesområdene en hjemmekoselig følelse. Hos intervjuperson 1, 4 og 5 var det ofte veldig skittent på fellesområdene i gangene. Ting som var medbrakte 'forsvant' også ofte – noe som var ubehagelig for brukerne.

En av skolene hadde en kafe på området som ble drevet av studentene og var opp et par ganger i uken – dette ble brukt veldig mye når den var åpen.

Vedlegg 11 – Kryssmetoden

LÆRE-UTVIKLING, LÆRE-SEG SELV, LÆRE KONTROLL, LÆRE-ANDRE,
 ANDRE-FELLESKAP, ANDRE-UTFORSKE, ANDRE-KONTROLL, FELLESKAP-
 PRESS, PRESS-UTFORSKE, PRESS-PÅVIRKNING, MESTRE-SEG SELV,
 MESTRE-RO, MESTRE KONTROLL, EGEN-UTVIKLING, EGET-VALG,
 EGEN-FRIHET, RO-FELLESKAP, RO-ALENE, KONTROLL-SEG SELV,
 KONTROLL-UTFORSKING, PÅVIRKNING-VALG, PÅVIRKNING-UTFORSKING,
 UTFORSKE-MEG, UTFORSKE-SEG SELV, MEG-ALENE.

Vedlegg 12 – Ordassosiasjon

UTFORSKE ANDRE

- KOSMIS
- GRØPPER
- FELLESSKAP
- PERSONLIGHET
- KULTUR
- REVER
- SJENER
- DOMINERENDE
- STORT
- ÅPENT
- LÆRE
- PÅVIRKE
- STRUKTUR
- KULTURER
- ONLINE
- SVAKKE
- SYNGE
- SPILE
- TO
- FLERE
- KOMME FREM
- TRUG
- FORSKJELLIG
- BLI KJENT
- TJELPE ANDRE
- HVORFOR SÅNN?

UTFORSKE SEG SELV

- MEG
- ALENE
- LUKKET
- PERSONLIGHET
- OPPVEKST
- VOKSE
- REISE
- FORSKJELLIGE SITUASJONER
- EGEN DELER
- UTSEENDE
- INN/UT SIDE
- TRAUMER
- OVERKOMME
- LUKKETE DØRER
- LAG
- FØLELSER
- INN/SIDEN
- REFLEKTERER
- UTSIDEN
- SELV FØLELSE
- IDENTITET
- ANDRES MENING
- PÅVIRKNING
- PROVE NOE NYTT
- SELVINNSIKT
- TA SJANSER
- ALT ER NORMALT
- ÅH ?

RO I FELLESSKAP

- TRYGGHET
- ALENE I FELLESSKAPET
- PÅSS
- SIRKEL
- SITE
- SVAKKE
- SLAPPE AV
- DIALOG
- KOMME FREM
- RO I SJEL
- VENNER
- IKKE STRESSE
- YOGA - MEDITASJON
- GÅ TUR
- NATUR
- SJD
- FRED
- BLI KJENT
- LIKE MENNESKER
- AVSLAPPET STEMMING
- SAMME INTERESSER
- INTROVERT
- LÆRE

PÅVIRKET TIL Å UTFORSKE

- ANDRE
- MENNINGER
- NYE KULTURER
- OPPLEVELSER
- GJØRE FEIL - OK
- LÆRE
- FORFØRSTÅELSE - ERFARING
- FORSTÅELSE
- NYTT
- FØLELSE
- SPENNENDE
- PÅVIRKNINGER
- SKUMMELT
- USIKKER GRUNN
- BROMME
- MINNER
- I SAMME SITUASJON
- TVANG
- IKKE LYST
- REDD
- MANIPULASJON
- VENNER
- FREMMEDE
- GOD INNFLYTELSE
- DÅRLIG "

Vedlegg 13 side 1/3 – Moodboards

Tribuner som åpner opp for felleskap og dialog. Sitte-
alene/ssammen med andre.

Behagelige sittemobler

Dele opp fellesarealene i soner. Skape
skillevegger/vegger som kan varieres så
studenter også kan være med på å sette et
personlig preg i fellesarealene

Bruke farger i Interiøret

Hjule somner som dekker studenterens be-
hovet, mulighet for variasjon gjennom det.

Hvem er jeg? Tilrettelegge for at
overflater/fliser på soverom skal
kunne gjennoplyse personers selv.
Bilder * Quotes * Mål * Elementer *
Huskelapper

Brake hyrden i rommet - oppbevaring,
skjuling

Neutrale farger - rom/bod.
Klassisk

Adskilt soverom, alenetid selv
om man deler rom med andre,
privatliv

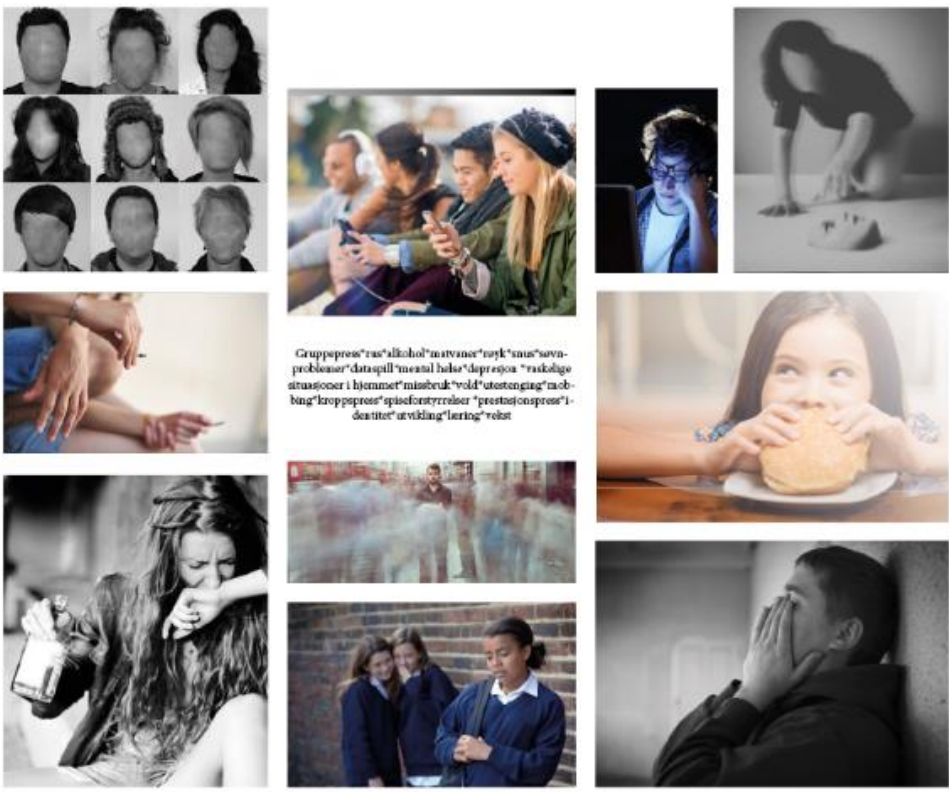
Skjult oppbevaring på bodrom
på deling. Busk toilet/vask.

småkle "sunnbørste" halskler?
kluter "shampo" "toilettepapir" pynt

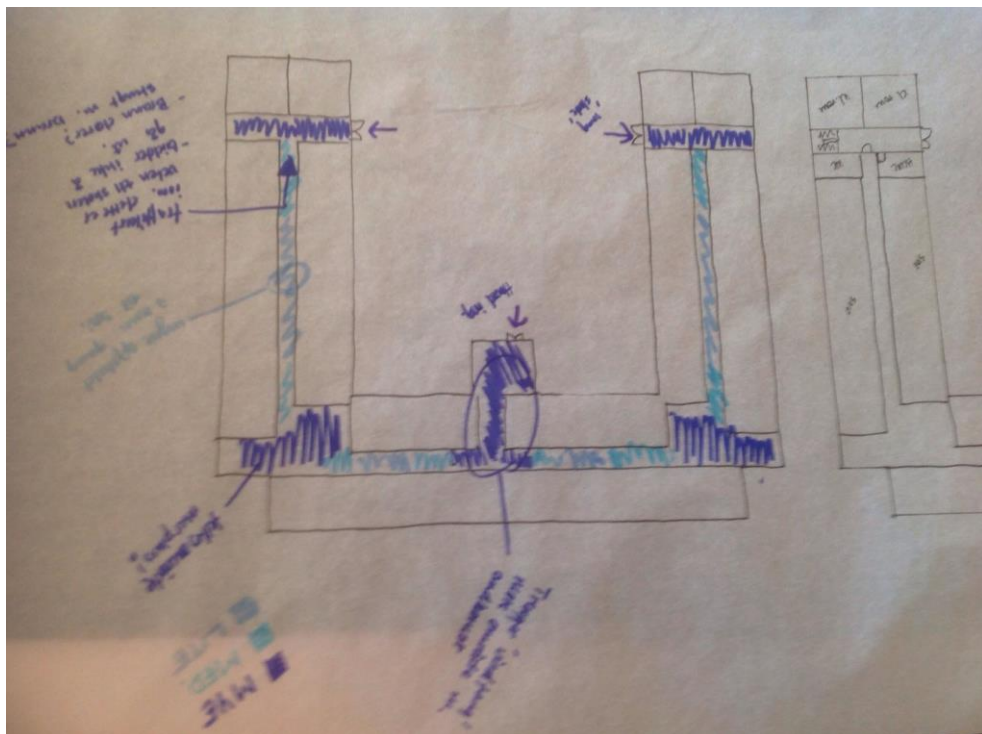
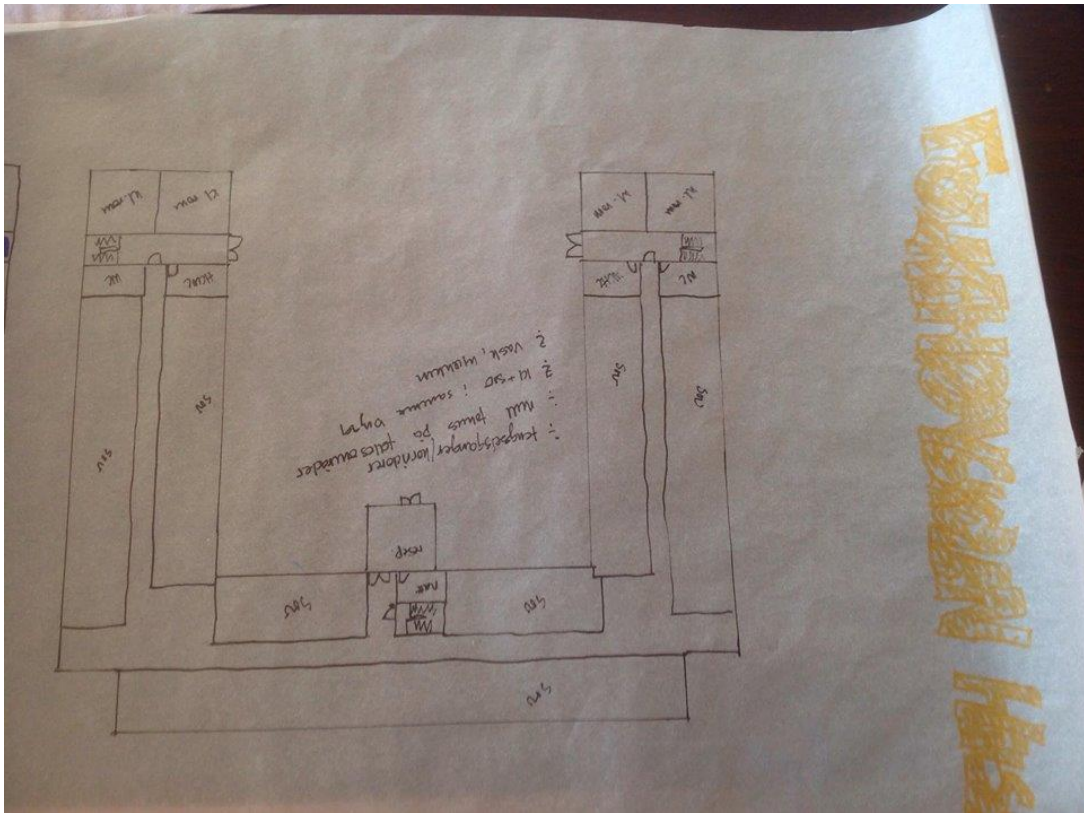
Vedlegg 13 side 2/3

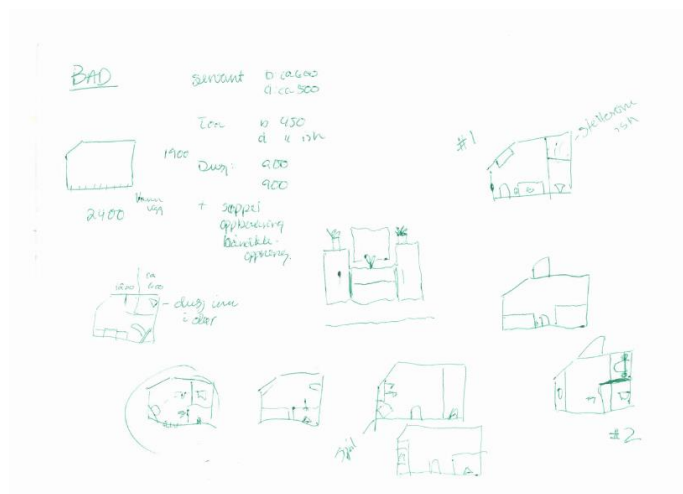
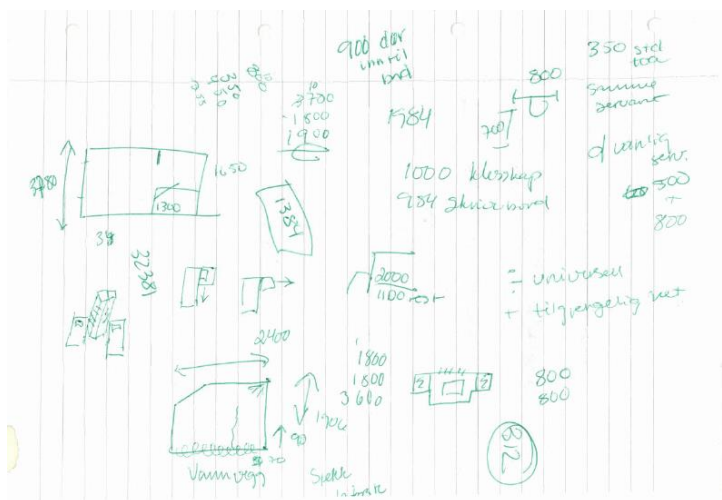
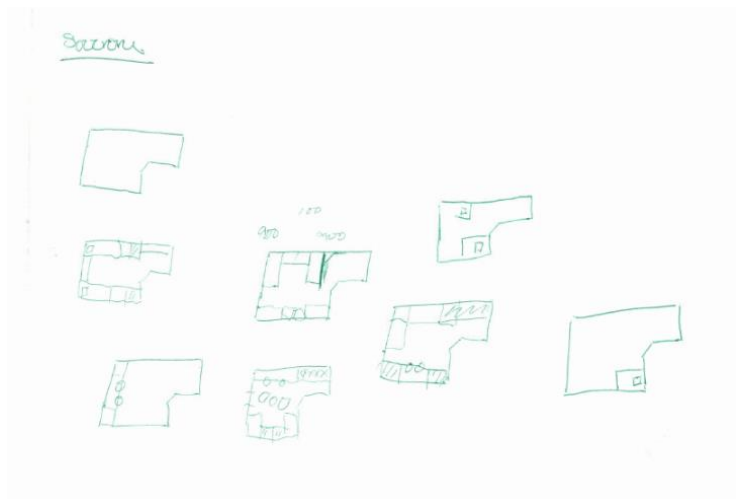
Vedlegg 13 side 3/3

Vedlegg 14 side 1/2- Skisser

Vedlegg 14 side 2/2

Vedlegg 15 – Planer fra arkitekt

1. etasje
NB! Ikke i målestokk

1 etasje inneholder totalt rom for 46 personer, med denne planløsningen og rom inndelingen.

